

සලාත්වෙ හි හුඃඡු නම් බියසුලුකම
වර්ධනය කරන මාර්ග 33ක්
මුහම්මද් සාලිහ් අල් මුනජ්ජිද්
[සිංහල – Sinhala – سنهالي]

මුහම්මද් සාලිහ් අල් මුනජ්ජිද්

www.islamicawakening.com වෙබ් පිටුවෙන්

සිංහල පරිවර්තනය
ජාසිම් ඉබ්න් දඉයාන්

2014 - 1436

IslamHouse.com

33 سببا للخشوع

في الصلاة

« باللغة السهلة »

الشيخ محمد صالح المنجد

ترجمة: جاسم بن دعيان

2014 - 1436

IslamHouse.com

**සලාත්වෙ හි හු:සු නම් බියසුලුකම
වර්ධනය කරන මාර්ග 33ක්
මුහම්මද් සාලිහ් අල් මුනජ්ජිද්**

www.islamicawakening .com වෙබ් පිටුවෙන්

**සිංහල භාෂාවෙන්
ජාසිම් ඉබ්නු දඉයාන්
හඳුන්වා දීම**

සියලු ජරගංසා සියලු ලෝකයන් ගේ අධිපති අල්ලාහ් ට හිමි වේවා. ඔහු ගේ ග්‍රන්ථයේ, “ (පංච කාල) සලාත් ආරක්‍ෂා කරවු. මධ්‍ය කාල සලාත්ව ද (ආරක්‍ෂා කරවු) අල්ලාහු ට බැනීමත් ව නැගී සිටිවු.” සූරා බකරා 2:238 යනුවෙන් ද සලාත් නමැති නැමදුම පිළිබඳ ව

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۗ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى

الْحَاشِيِينَ ﴿٤٠﴾

“..සැබැවින්ම එය බියසුලු අය ට විනා (අන් අය ට) බැරෑරුම් දෙයකි.” සූරා 2:45. යනුවෙන්ද පවසයි. ඔහු ගේ බැනීමකුත් ගේ නායකත්වය දරණ, බියසුලුවන් ගේ ප්‍රධානියා වන අල්ලාහ් ගේ රසුල්

(සල්) තුමාණන්, එතුමා ගේ පවුලේ අය සහ සගයින්
ට සාමය හා ආශීර්වාදය හිමි වේවා.

සලාත් යනු ප්‍රායෝගික කුලුනු අතරින් මහත්
ප්‍රබල එකක් වන අතර, සලාත්වෙ හි නිරත වන
කෙනෙක් තුළ බියසුලු භාවය තිබිය යුතු බව ඡරීආ
ප්‍රකාශ කරයි. අල්ලාන් ට එරෙහි වූ ඉබ්ලීස් ආදම් ගේ
දරුවන්ව නොමඟ යවන බව මෙසේ ප්‍රකාශ කළේය.

ثُمَّ لَا تَيْنَهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ
شَمَائِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

“එයට පසු ඔවුන් ගේ ඉදිරිපසින් ද ඔවුන් ගේ
පිටු පසින් ද, ඔවුන් ගේ දකුණු පසින් ද ඔවුන් ගේ වම්
පසින් ද ඔවුන් වෙත (කුමන්ත්‍රණ පිණිස)
එන්නෙමිමයි.” සූරා 7: 17.

මිනිසා සලාත්වෙ හි යෙදෙන විට ඔවුන් ගේ
සිත වෙනතක ට යැවීම ඉබ්ලීස් ගේ ප්‍රබලතම
කුමන්ත්‍රණයක් වූයේ සලාත්වෙ හි නිරත වූ විට මිනිසා
ගේ කන තුළ කොඳුරමින් සලාත් කිරීමේ සතුව විනාශ
කර සලාත් මගින් මිනිසා ලබන ත්‍යාග ය ඔවුන් ට
අහිමි කිරීම යි. මිහිතලයෙන් අතුරුදන් වන ප්‍රථම
කරුණ හුඃඝු නමැති බියසුලු කම වන අතර, අපි අද

ජීවත් වන්නේ එවැනි අවසාන යුගයක ය. හුදෙයිතා (රළි) තුමා පැවසූ වදන අපහට අදාළ වනු ඇත. “ඔබේ දහමෙන් ඔබ ප්‍රථමයෙන් අහිමි කර ගන්නේ හුණු වන අතර, ඔබේ දහමේ ඔබ අවසාන ව අහිමි කර ගන්නේ සලාත් නම් නැමදුම වේ. කෙනෙක් සලාත් ඉටු කරනු ඔබ දකින නමුත් ඔහු වෙත කිසිදු යහකමක් නැත. මෑත කාලයේ දී ඔබ මස්ජිදයට ඇතුළු වී හුණු සහිත කිසිවෙක් එහි නොදකින්නේ ය .” (අල් මදාරිජ් 1/521)

සෑම කෙනෙක් ම තමන් ගැන හොඳ හැටි දන්නා හේතුවෙන් ද, සලාත් කරන විට වස්වාස නමැති සිත් තුළ කොඳුරන ශෛතාන් ගේ අයහපත් සිතුවිලි නිසා ද, හුණු භාව ය අහිමි වීම පිළිබඳ ව බොහෝ දෙනෙකුගෙන් ලැබෙන පැමිණිලි හේතු වෙන් ද, මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම බොහෝ වැදගත් බවට පත් ව ඇත. මට සහ ම ගේ සහෝදර මුස්ලිම්වරුන් ට යහපතක් ලබනු පිණිස පහත සඳහන් කරුණු ගැන මතක් කරමි.

අල් කුර්ආන යේ අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි.

﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

“සැබැවින් ම, දේව විශ්වාසවන්තයෝ ජයග්‍රහණය කළෝය; ඔවුහු තම සලාභවෙ හි බැගෑපත් ව නැඹුරු වන්නෝ වෙති.” සූරා අල් මුම්තූන් 23:1-2

එනම්, ශාන්ත භාවයෙන් අල්ලාහ් කෙරෙහි බියසුලු වීම. හු:ෂු යනු ශාන්ත භාවය, සන්සුන් භාවය, සමථය, සහ නිහතමානී භාවය යන සියලු අර්ථ ඇතුළත් ය. කෙනෙක් තුළ හු:ෂු ඇති වන්නේ අල්ලාහ් ගැන බිය සහ ඔහු තමා දෙස බලමින් සිටින බව ඇති හැඟීම නිසා ය. (තෆ්සිර් ඉබ්නු කතිර්) හු:ෂු යනු කෙනෙකු ගේ හදවත තම පරමාධිපති ඉදිරියේ නිහතමානී භාවයෙන් හා යටහත් භාවයෙන් සිට ගැනීම යි. (අල් මදාරිජ් 1/520)

“අල්ලාහු ට යටහත් ව නැගී සිටිවු” සූරා 2:238 යන වාක්‍ය ගැන විග්‍රහ කළ මුජාහිද් ‘හිස නැමීම, ඉතා සන්සුන් ව හා කීකරු ව තම දෑස් පහත් කොට සියලු කීර්ති හිමි අල්ලාහ් කෙරෙහි තිබෙන බියෙන් යටත් පහත් වීම’ යනුවෙන් පැවසීය. (තසීම් කද්ර් අස් සලාහ් 1/188)

හු:ෂු හට ගන්නා ස්ථානය කෙනෙකු ගේ හදවත වන අතර, ඔහු ගේ සිරුරෙ හි එය ප්‍රකාශ කෙරේ. මිනිසා ගේ විවිධ ඉන්ද්‍රියයන් හදවත

අනුගමනය කරයි. නොසැලකිලිමත් වීම හෝ
 ජෛනාන් ගේ කෙදිරීම නිසා හෝ හදවත අපවිත්‍ර
 වූයේ නම් නැමදුම් කරන පුද්ගලයා ගේ සිරුරේ
 අවයවන් ද අපවිත්‍ර වනු ඇත. හදවත රජ කෙනෙකු
 මෙන් වන අතර, ඔහු ගේ ඉන්ද්‍රියයන් රජු ගේ අණ ට
 එකඟ ව සේවය කරන සෙබළුන් මෙන් ය. රජු
 බලයෙන් තෙරපා දමනු ලැබුවහොත් අනුගාමිකයෝ
 අතරමං වෙති. කෙනෙකු ගේ හදවත හරියාකාර ව
 නැමදුම් ක්‍රියාවෙ හි නොයෙදුණේ නම් සිදු වන අවුල
 මෙවැන්නකි.

සලාත් වෙහි හුණු වර්ධනය කරන මාර්ග 33ක් -

2වන කොටස

කෙනෙක් තම හුණු භාවය ප්‍රදර්ශනය කිරීම
 තහනම් ය. අවංක කමේ සලකුණු අතර මේවා ද
 අඩංගු වේ.

හුණු භාවය සභවා වසං කිරීම

හුදෙයිතා (රළු) තුමා දිනක් “ආත්ම
 වංචනිකයන් ගේ හුණු පිළිබඳව ප්‍රවේශම් වෙන්න.”
 යැයි පැවසුහ. “වංචනිකයන් ගේ හුණු යනු කුමක් ද?”

යැයි එතුමාගෙන් ප්‍රශ්න කරනු ලැබූ විට, “ශරීරයේ හුණු භාවය පෙන්නුම් කළත්, ඔහු ගේ හදවතෙ හි හුණු භාවය දක්නට නොමැත.” යැයි පිළිතුරු දුන්හ. භූදෙයිල් ඉබ්නු අයාද් මෙසේ පවසයි. “කෙනෙක් තම හදවතෙ හි හුණු ප්‍රමාණයට වඩා අධිකව ප්‍රදර්ශනය කිරීම අප්‍රිය කරනු ලබයි.” පුද්ගලයෙක් තම උරහිස සහ ශරීරයේ හුණු භාවය පෙන්නුම් කරනු දුටු ඔවුන්ගෙන් කෙනෙක් “අහෝ අසවල් තැනැත්තා! හුණු තිබෙන්නේ මෙතැන යැයි පවසා ඔහු ගේ පපුව පෙන්වා” මෙතැන නොවේ යැයි පවසා ඔහු ගේ උරහිස දෙස පෙන්වීය.

කෙනෙකු ගේ සැබෑ දේව විශ්වාසය නිසා හට කන්නා හුණු භාවය සහ වංචනිකයන් ගේ හුණු භාවය අතර තිබෙන වෙනස ඉබ්නු අල් කය්සිම් (රහ්) පහදා දුන්නේ මෙසේය. “සැබෑ දේව විශ්වාසයේ හුණු භාවය යනු, උත්තරිතර අල්ලාහ් ගේ මහිමය පිළිබඳ ව අවබෝධය ලැබූ හදවතෙ හි හටගන්නා සම්පූර්ණයටත් පහත් භාවය, බිය, ලැජ්ජාව, ආදර හක්තිය, අල්ලාහ් ගේ ආශීර්වාදය සහ තම පාපයන් හඳුනා ගැනීම යනාදියයි. හදවතේ හුණු භාවය ට අවනත වි ශරීරයේ හුණු සිදු වනු ඇත. වංචනිකයන් ගේ හුණු යන, මහත් ප්‍රදර්ශනයක් පෙන්නුම් කළ නමුත් ඔහු

ගේ හදවතෙ හි හුණු නමැති හැඟීම් කොහෙත් ම නැත. සභාබා (රළු) වරයෙක් “වංචනිකයන් ගේ හුණු භාවයෙන් මම ආරක්ෂාව පතමි.” යනුවෙන් ප්‍රාර්ථනා කිරීම ට පුරුදු වී සිටියේයි. “ආත්ම වංචනිකයන් ගේ හුණු යනු කුමක් දැ?” යි ඔහුගෙන් විමසන ලදී. එය ට ඔහු, “සිරුරෙහි හුණු තිබෙන බව පෙන්වුම් කරන නමුත් ඔහු ගේ හුණු භාවය දක්න ට නැත.” යනුවෙන් පිළිතුරු දෙන ලදී.

අල්ලාහ් අබියස සැබෑ හුණු භාවය ලබන පුද්ගලයෙක් කායික ආශාවන් පිළිබඳ කිසිදු තැකීමක් නොදක්වයි. ඔහු ගේ හදවත පිරිසිදු ව තිබෙන අතර උත්තරීතර අල්ලාහ් ගේ ආලෝකයෙන් පිරී ඉතිරි යයි. අල්ලාහ් කෙරෙහි බිය සහ විස්මය මගින් ඔහු ගේ හදවත පිරී ඉතිරි යාම නිසා ඔහු ගේ පටු ආත්මාර්ථකාමී ආශාවන් සියල්ල දුරු වී ගොස් ඔහු ගේ ශාරීරික අවයවන් සංසුන් බව ට පත් වෙයි. ඔහු ගේ හදවත ගෞරවය ට පමුණුවන ලදු ව අල්ලාහ් කෙරෙහි සුරක්ෂිත හැඟීම් සහිත ව අල්ලාහ් ව මෙනෙහි කරයි. ඔහු ගේ පරමාධිපති ගෙන් ඔහු වෙත ශාන්තභාවය පහළ වනු ඇත. මේ හේතූන් මත අල්ලාහ් ඉදිරියේ ඔහු යටත් පහත් භාවයට (මුභ්:බිත්) පත්වෙයි. අල්ලාහ් ඉදිරියේ යටත් පහත් භාවය ට

පපත් වූ පුද්ගලයා ආරක්ෂිතය ලැබූ කෙනෙක් වෙයි. මිහිතලයේ පහත් බිම මුහුණින් පොළොවක් වන අතර, එය ජල සම්පත් ලැබූ ස්ථානයකි. එමෙන් ම මුහුණින් බව ට පත් වූ හදවත, යටත් පහත් භාවයෙන් යුතුව සෑහීම ට පත් වනු ඇත. මෙවැනි පුද්ගලයා ගේ සලකුණු වන්නේ ගෞරවය හා නමානාව නිසා තම පරමාධිපති ට හිස නමා නමස්කාර කරන අතර, අල්ලාහ්ව මුණ ගසන තුරු ඔහු හිස ඔසවන්නේ නැත. උද්ධව්ව බව ට පත් වූ හදවත මෙය ට හාත්පසින් වෙනස් ය. සැබෑ දේව විශ්වාසයේ හුණු මෙවන්නක් ය. ආඩම්බරකමින් හිස ඔසවා සිටින විට උස් බිමක් මෙන් වන අතර එහි ජලය කිසි විටෙක නොදැදේ. එය නිසරු ය.

ආත්ම වංචනිකයන් ප්‍රදර්ශණ කරන හුණු සහිත කෙනෙකු ගේ හදවත තුළ ආසාවන් හා තෘෂ්ණාවන් තවමත් පිරී තිබේ. බාහිර පෙනුමට ඔහු හුණු සහිත බව පෙනෙන නමුත්, ඔහු තුළ ගොදුර සොයන මීටියාවතේ නයා සහ වනාන්තරයේ සිංහයා සැරිසරනු ඇත. (අර් රූහ් - දාර් අල් ෆික්හ් පිටු අංක 314)

කෙනෙක් සලාහ්වෙ හි තම හදවත ශුන්‍ය කර නැමදුමෙ හි පමණක් සිතුවිලි යොමු කර, අන් සියලු

දේ ට වඩා සලාහ් ට ප්‍රමුඛත්වය දෙන විට සලාහ්වෙ හි හු:ඉෂ් සිදු වෙයි. ඔහු සහන ලබන්නේ මෙවැනි අවස්ථාවක පමණකි. නබි (සල්) තුමාණන් “මගේ සතුට සලාහ් වෙහි පිහිටනු ඇත” යැයි පැවසූහ. (තෆ්සිර් ඉබ්නු කතීර් 5/456. මූලාශ්‍ර මුස්නද් අහමද් 3/128 සහ සහීන් අල් ජාමි 3124)

وَالْحَاشِعِينَ وَالْحَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ

وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ

اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

“අල් හා:ඉෂ් ඊන වඅල් හා:ඉෂ්ආන් (අල්ලාහ් ඉදිරියේ යටත් පහත් භාවයෙන් සිටින පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන්) යනුවෙන් සඳහන් කරන අල්ලාහ්, ඔහු විසින් තෝරා ගනු ලැබූ අය ගේ ගුණාංගය මෙය බව පවසයි. ඔවුන් සඳහා ක්ෂමාව සහ උතුම් න්‍යාය (ස්වර්ගය) සුදානම් කර තිබෙන බව අල්ලාහ් සනාථ කරයි.” සූරා අහ්සාබ් 33:35.

හු:ඉෂ් නම් හැඟීමේ යහ ප්‍රතිඵලයක් වන්නේ කෙනෙක් සලාහ් පහසු ක්‍රියාවක් බව පත් කර ගැනීමයි. මේ බවට අල්ලාහ් පවසන්නේ මෙසේය.

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۗ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى

الْحَاشِعِينَ ﴿٤٠﴾

“ඉවසීමෙන් ද සලභ්වෙහි යෙදීමෙන් ද පිහිට ඉල්ලවු. සැබැවින් ම එය බිය සුලු අයට විනා (අන් අයට) බැරැම් දෙයකි.” සූරා 2: 45 (සැබෑ විශ්වාසීන් අල්ලාහ් ට සම්පූර්ණයෙන් අවනත වන ඔහු ගේ දඬුවම ට අධිකව බිය වන සහ ඔහු ගේ පොරොන්දු හා අවවාද ගැන මැනැවින් දැනී) සලාහ් ඉටු කිරීමේ දී හුණු නම් හැඟීම සහිත අය හැර අන් අය ට මෙම කාර්යය ඉතාමත් අසීරු ය. හුණු නම් මානසික තත්ත්වය ඉතාමත් වැදගත් එකක් වන අතර, අවසාන යුගයක් වන මෙම කාල වකවානුවේ එය දැකීම ඉතා දුර්ලභ වන අතර, ශීඝ්‍රයෙන් නැති යන කරුණකි. “මෙම සමාජයෙන් ප්‍රථමයෙන් ඉවත් කරනු ලබන්නේ හුණු නම් දේව බය වන අතර, හුණු සහිත කිසිවෙක් ඔබ නොදකින්නේ ය.” යනුවෙන් මුහම්මද් රසූල් (සල්) තුමාණන් වදාළහ. අල් කබීර් ග්‍රන්ථයේ අල් තබරානි මෙය සනාථ කරයි.

සලාහ්වෙහි හුණු භාවය වර්ධනය කරගන්නේ කෙසේ ද?

3වන කොටස

හුඹු පිළිබඳව ඉතාමත් නිවැරදි මතය ට එකඟව හු:ඡු නම් මානසික හැඟීම අත්‍යවශ්‍ය එකකි. ෂෙය්ක් අල් ඉස්ලාම් ඉබ්නු තයිමිය්‍යා (රහි) මෙසේ පැහැදිලි කළේය. උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ පවසා ඇත.

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۗ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى

الْحَاشِعِينَ ﴿٤٠﴾

“ ඉවසීමෙන් ද සලාතුවේ හි යෙදීමෙන් ද පිහිටි ඉල්ලවු. සැබැවින් ම එය බිය සුලු අයට විනා (අන් අයට) බැරෑරුම් දෙයකි.” සූරා 2: 45

අල්ලාහ් වෙත බිය සුළු නොවන අයට එරෙහි ව දඬුවම් නියම කරනු ලැබූ බව මෙම වාක්‍ය යෙහි අර්ථය පෙන්නුම් කරයි. දඬුවම් දෙනු ලබන්නේ අනිවාර්යය ක්‍රියාවක් ඉටු නොකළ විට හෝ තහනම් ක්‍රියාවක් ඉටු කළ විට දඬුවම් නියම කරනු ලබනු ඇත. හු:ඡු නොමැති අය ට එරෙහි වදඬුවම් නියම කරනු ලබන්නේ නම්, හු:ඡු නම් හැඟීම අනිවාර්යය එකක් (වාජ්බ්) බව මෙය පෙන්නුම් කරයි. අල්ලාහ් කෙරෙහි

බියසුලු භාවය අනිවාදීය එකක් බව පහත සඳහන් වාක්‍ය සනාථ කරයි.

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ

خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

“සැබැවින් ම දේව විශ්වාසිකයෝ ජයග්‍රහණය කළෝය. ඔවුහු තම සලාතයෙහි බැගෑපත් ව නැඹුරු වන්නෝ වෙති.” සුරාඅල් මුම්තූන් 23 වාක්‍ය 1 සහ 2.

أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا

خَالِدُونَ ﴿١١﴾

“ඔවුහු, ස්වර්ගය උරුම කර ගන්නා උරුමක් කරුවෝ ඔවුහුම ය. එහි සදාතනිකයෝ ඔවුහුම ය.” සුරා අල් මුම්තූන් 23: වාක්‍ය 10 සහ 11

මෙවැනි ජනතාව පිරිදවුස් නමැති ස්වර්ගය උරුම කර ගන්නා බව සියලු ප්‍රශංසා හිමි උත්තරීතර අල්ලාහ් සනාථ කරයි. මෙය ට එකඟ ව අන් කිසිවෙකු ට එය ට හිමිකමක් නැත. සලාහ් ක්‍රියාවෙහි හුඹු අනිවාදීය එකකි. එනම්. ශාන්ත භාවය, යටහත් පහත් භාවය සහ අවනත භාවය තිබිය යුතු වේ. සලාහ්වෙහි

සුපුද් නම් හිස පොළොව මත තබන ඉරියව්ව කපුටෙක් ආහාර මත කොටන ආකාරයෙන් ලහි ලහියෙන් ඉටු කරන කෙනෙක් සහ රුකුළ ඉරියව්වෙන් නැගිටින විට සම්පූර්ණ වශයෙන් සිරුර සෘජු ව තබා, සුළු මොහොතක ට ශාන්තව නොරැඳී, වහාම සුපුද් වෙත යන කෙනෙක් තුළ හුණු නොමැති බව සැලකේ. සන්සුන් භාවය යනු ඕනෑම පියවරක් සිරුවෙන් ඉටු කිරීමය. සියලු දේ සිරුවෙන් පියවර නොගන්නා කෙනෙක් ශාන්ත භාවය නොමැති කෙනෙකි. සන්සුන් භාවය නොමැති කෙනෙක් සලාතයේ සුපුද් සහ රුකු නම් ඉරියව්වෙ හි හුණු විරහිත කෙනෙක් බව ට පත් වේ. එමෙන් ම සලාතවෙ හි හුණු නොමැති කෙනෙක් පාපතරයෙකි. සලාතවෙ හි යෙදී සිටින විට අහස දෙස ට නෙත් ඔසවන කෙනෙක් පිළිබඳ ව පවසන විට ඔහු හුණු නොමැති කෙනෙක් බව රසුල් (සල්) තුමාණන් පෙන්වා දීම සලාත ක්‍රියාවෙ හි හුණු තිබිය යුතු බව සනාථ කරයි. (මජ්ඣිම නිකාය 22/553 – 558)

හුණු නොමැති සත් ගුණය පිළිබඳ ව සහ එය නොමැති කෙනෙකු ට අවවාද කිරීම පිළිබඳ ව නබි (සල්) තුමාණන් මෙසේ වදාළහ. සලාත වේල පහක් අල්ලාහ් අනිවායීය කර ඇත. කවරෙකු නිසියාකාර ව

වුදු කර ගෙන, නිසි වෙලාවට නැමදුම් කර, රුකු උසන ඉරියව්ව හුණු සහිත ව පරිපූර්ණ ව ඉටු කරයි ද, ඔහු ගේ පාපයන්ට ක්ෂමාව දෙන බව අල්ලාහ් පොරොන්දු වන අතර, කවරෙකු එය නොකරන්නේ ද, ඔවුන්ට එවැනි පොරොන්දු අල්ලාහ් නොදෙන්නේ ය. අල්ලාහ් කැමති නම් ඔවුන්ට සමාව දෙයි. අල්ලාහ් කැමති නම් ඔහුට දඬුවම් පණවයි. මූලාශ්‍ර අබු දාවුද් අංක 425, සහිත් අල් ජාමි 3242.

හුණුවෙහි සත්ගුණය ගැන නබි (සල්) තුමාණන් පැහැදිලි කරන විට, “කවරෙක් නිසියාකාර ව වුදු ධෝවනය කර, අනතුරු ව සිත සම්පූර්ණයෙන් යොමු කර රකාඅත් දෙකක් සලාහ් කරන්නේ නම්, (අන් කිසිවක් ගැන කල්පනා නොකර) ඔහු ගේ පෙර වූ පාප සියල්ලන්ට ක්ෂමාව දෙනු ලබයි. (ස්වර්ගය ගැන පොරොන්දුව දෙනු ලබයි)” මූලාශ්‍ර අල් බුහාරි # 158; අන්නසාඉ 1/95 සහිත් අල් ජාමි 6166.

සලාහ්වෙහි හුණු භාවය ලබා ගැනීමට උපකාර වන කරුණු දෙස බලන විට ඒවා දෙවර්ගයට අයත් බව දැක ගත හැක. හුණු නම් බියසුලුකම අප තුළ ශක්තිමත් කර ගැනීමට සහය වන දේ සහ හුණු භාවය දුර්වල කරන කරුණු වලක්වාලීම. ෂෙය්ක් අල්

ඉස්ලාම් ඉබ්නු තයිමියා හුණු භාවය ලබනු පිණිස උපකාරී වන කරුණු පිළිබඳ ව පැහැදිලි කරයි.

“හුණු භාවය (වර්ධනය කිරීම ට) කරුණු දෙකක් අපට උපකාර වෙයි. අනිවායී වතාවත් ඉටු කිරීම ට තිබෙන බලවත් ආශාව සහ වික්ෂේපයේ (සිත එක් තැනකට යොමු කිරීමේ) දුර්වලතාව. ”

පළමු වන කරුණ වන අනිවායී වතාවත් ඉටු කිරීම ට තිබෙන දැඩි ආශාව ගැන සඳහන් කරන විට, කෙනෙක් තමන් කරන හා පවසන දේ ගැන සිත යොමු කිරීම ට මහත් වෙහෙස දරා, කුර්ආනය පාරායනය කරන විට, අල්ලාහ් ව මෙනෙහි කරන දික්ර් සහ දුආ වෙහි අර්ථය පිළිබඳ ව දිර්ස ව සිතා බලා, තමා අල්ලාහ් ඉදිරියේ සිටින බව මතකයේ තබා ගත යුතුය. ඇත්ත වශයෙන් ම නැමදුම සඳහා සිට ගත් කෙනෙක් තමා අල්ලාහ් ඉදිරියේ සිට ගෙන සිටින බව මතකයේ තබා ගත යුතු වේ.

නැමදුමෙ හි යෙදෙන විට තමා දෙස අල්ලාහ් බලා සිටින බව ද, ඔබ ට අල්ලාහ් ව දැක ගත නොහැකි වුවත්, අල්ලාහ් ඔබ ව දකිනු ඇත. නැමදීමෙන් ලබන ආස්වාදය අධික වන විට සලාහ් කෙරෙහි ගැත්තා ගේ

ඇල්ම තවත් අධික වෙයි. මෙය ඊමානයේ ශක්ති ය මත රැඳී තිබේ.

ඊමානය තර කර ගැනීමේ මාර්ග විවිධාකාරය. නබි (සල්) තුමාණන්, “මේ ලොවේ කාන්තාවන් සහ සුවඳ විලවුන් මට ප්‍රිය මනාප කරනු ලැබූ අතර, මගේ සතුට නැමදුම් කිරීමෙහි ය.” යනුවෙන් පැවසුවේ මේ නිසා ය. තවත් හදිසය “අහෝ බිලාල්! (රජී) නැමදුමෙ හි අප සහන සොයමු” යැයි නබි (සල්) තුමාණන් පැවසූහ. “මෙය ඉක්මණින් අවසන් කර දමමු” යැය එතුමාණන් පැවසුවේ නැත.

මෙහි දෙවන කොටස වන සිත යොමු නොවීමේ දුර්වලතාව යනු, සලාත් කරන අවස්ථාවේ සලාත් ක්රියාව හැර අනිකුත් සියලු සිතුවිලි සිතෙන් ඉවත් කිරීම ට වැයම් කිරීම. මෙම ක්‍රියාව විවිධ අය අතර විවිධාකාර ව පවතී. මෙයට හේතුව වස්වාස් නම් සිත් තුළ ඇවිලෙන කැඳිරිලි වන අතර මේවා කෙනෙක් තුළ පැන නගින සැක සහ ආශාවන් මත පදනම් කරනු ලැබේ. කැමැති දෑ අසන්නට සිත ප්‍රිය කරන අතර, අකැමැති දේ මග හරින්නට වැයම් කරයි. මජ් මු අල් ෆත්වා 22/606 – 607)

සලාත්වෙ හි හුණු භාවය වර්ධන ය කර ගන්නේ කෙසේ ද?

4වන කොටස

හුණු භාවය වර්ධනය කිරීමේ මාර්ග

හුණු භාවය ශක්තිමත් කිරීමේ හැකියාව සඳහා මහත්සි වීම.

මෙය පහත සඳහන් විවිධ මාර්ග වලින් ඉටු කර ගත හැක.

නැමදුම සඳහා නිවැරදි ලෙස සූදානම් කර ගැනීම:

උදාහරණයක් වශයෙන්:

- මුද්දින පවසන අදාත් හි වචන යළිත් පැවසීම.
- අදාත් කීමෙන් පසු ව පවසන දුභා පාරායනය කිරීම. අල්ලාහුමිම රබ්බ හාදිහිල් දඅවතින් තාමිමා, ව සලාතිල් කායිමා, ආති මුහම්මදන් ඉල් වසීලත වඅල් හදිලන්, ව බඅත්හුල් මකාමල් මහ්මුද අල්ලදි ව අත්තන්.

(යා අල්ලාහ්! මෙම පරිපූර්ණ ඇරයුම ට සහ අනතුරුව ඉටු කරන නැමදුම ට හිමි කරු වන පරමාධිපතියාණනි, මුහම්මද් (සල්) තුමාණන් ට අප වෙනුවෙන් මැදිහත් වීම ට සහ එතුමා ට විශිෂ්ඨත්වය පිරිනමනු මැනව. තව ද ඔබ පොරොන්දු වූ උසස් තත්ත්වයෙහි නියමිත දිනයේ එතුමාණන් නැවත පණ උපදවනු මැනව.

- අදාත් සහ ඉකාමා අතර දූආ කිරීම.
- නිවැරදියාකාර ව වුදු ධෝවනය ඉටු කිරීම, බිස්මිල්ලාහ් කියා ආරම්භ කිරීම, එම අවස්ථාවේ දිකර් කිරීම සහ අවසාන යේ දූආ කිරීම. “අෂ්හදු අන් ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ්, වහ්ද හු ලා ෂරීක ලහ්, ව අෂ්හදු අන්ත මුහම්මදන් රසූලුහු (නැමදුම ට සුදුසු අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙක් නැති බව සාක්ෂි දරමි. තව ද මුහම්මද් (සල්) තුමාණන් අල්ලාහ් ගේ සේවකයෙක් සහ සංදේශක වරයෙක් යැයි සාක්ෂි දරමි.”

“අල්ලාහුම්මජ් අල්නි මිනත් තව්වාබීන්, වජඅල්නි මිනල් මුත තහ්හිරීන් (යා අල්ලාහ්! පාප ක්ෂමාව අයදීන්තන්ගෙන් මා ද කෙනෙක් බවට පත් කරනු

මැනවි. තව ද තමන් ව පිරිසිදු කර ගන්නන් අතර මා ද කෙනෙක් බවට පත් කරනු මැනවි.”

- අල් කුර්ආනය පාරායන කිරීම සිදහා සිවාක් භාවිතා කර මුඛය පිරිසිදු කර ගැනීම. “කුර්ආන් (පාරායනා සදහා) ඔබේ මුඛය පිරිසිදු කරගන්නා.” යැයි නබි (සල්) තුමාණන් පැවසූහ. පැහැදිලි ඉස්නද් මගින් වාර්තා කරන ලදී.
- තමන් සතු හොඳම හා පිරිසිදු ආඳුම් පැලඳ ගැනීම. “අහෝ ආදම් ගේ දරුවනි! සියලු නැමදුම් ස්ථානයන් හි ම ඔබ ගේ ලක්ෂණ (හා පිරිසිදු ආඳුම් පැලඳ) ගනි වු.” යැයි අල්ලාහ් පවසයි. කුර්ආන් සූරා ආරාල් 7:31.
- අල්ලාහ් වෙනුවෙන් ම “අලංකාර කර ගන්නා” අප දකින්න ට අල්ලාහ් ඉතාමත් සුදුසු කෙනෙකි. පිරිසිදු, ප්‍රසන්න සුවඳ තවරා ගත් ආඳුම් පහසු හා කයට සුවය දෙන අතර, නිදා ගන්නා විට හෝ රැකියා කරන විට ඇඳ සිටි ඇඳුම් නැමදුම් වතාවත් සදහා නුසුදුසු ය.
- අප ශරීරයේ අවිරා පෙදෙස හරියාකාර ව ආවරණය කර යුතු අතර, නැමදුම් කරන ස්ථානය ද පිරිසිදු කර තිබිය යුතුය. නියමිත වෙලාව ට පෙර

සුදානම් වීම, නැමදුම් වේලාව පැමිණෙන තුරු රැඳී සිටීම, නැමදුම් ආරම්භය ට පෙර ජේලි සාජව හා ළං කර තැබීම අවශ්‍ය කරුණකි. ජේලිවල තිබෙන හිස් තැන් වලින් ශෛතාන් ඇතුළු වෙයි.

➤ නැමදුමේ හි අංග වලනය සිරුවෙන් ඉටු කළ යුතුය මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාණන් සලාත්වෙ හි නිරත වන විට අංග වලනය ඉතා සිරුවෙන්, සිරුරෙ හි සෑම අස්ථියක් ම නියමිත ස්තානයන් ට ආපසු පැමිණෙන අයුරින් නැමදුම ඉටු කළහ. මෙය සහිත් හදිසයක් බව වාර්තා වේ. මෙලෙස නොකරන ජනතාව ට හරියාකාරව සලාත් කරන ලෙස නබි (සල්) තුමාණන් උපදෙස් දුන්හ. “මෙලෙස සිදු කරන තුරු ඔබ අතර කිසිවෙක් නිවැරදි ලෙස සලාත් ඉටු කළේ නැත.” යැයි නබි (සල්) තුමාණන් පැවසූහ. මූලාශ්‍ර අඩු දාවුද් 1/536.

නබි (සල්) තුමාණන් පැවසූ බව අබු කතාදා (රළි) මෙසේ වාර්තා කළේය. “තම නැමදුමෙන් සොරකම් කරන්නා, ඉතාමත් පහත් වර්ගයේ හොරෙක් වෙයි.” එවිට කෙනෙක් “යා රසුලුල්ලාහ්! සලාත්වෙන් සොරකම් කරන්නේ කෙසේ දැ?” යි විමසුවේය. එවිට රසුල් (සල්) තුමාණන්, “තම රුකු උ සහ සුජුද්

හරියාකාර ව ඉටු නොකිරීමෙන්.” යනුවෙන් පිළිතුරු දුන්න. සහිත් ජාමී 997.

රසුල් (සල්) තුමාණන් මෙසේ පැවසූ බව අබු අබ්දුල්ලාහ් අල් අෂ්අරි (රළු) වාර්තා කරයි. “රුකු ඉරියව් ව නිවැරදි ව ඉටු නොකරන්නා සහ සුජුද් ඉරියව් ව (කපුටෙක් මෙන්) හොට ගහන කෙනෙක් කුස ගින්නේ පෙලෙන කෙනෙක් ඉඳි ගෙඩි එකක් හෝ දෙකක් ආහාරය ට ගන්නා කෙනෙකු මෙන් ය. එයින් ඔහු ට කිසිදු යහපතක් සිදු වන්නේ නැත.” මූලාශ්‍රය අල් තබ්බාරානි අල් කබීර් ග්‍රන්ථයේ 4/115.

සලාත්වෙහි අංග වලනය සිරුවෙන් ඉටු නොකරන කොනෙක්, එම අවස්ථාවේ හු:ෂු තත්ත්වයේ සිටිය නොහැක. කඩ්මුඩියේ ඉටු කරන නැමදුම හු:ෂු තත්ත්වය ට බාධකයක් වන අතර, සලාවෙ හි කපුටෙක් මෙන් හොට ගැසීම ත්‍යාග ලැබීම ට බාධාවකි.

➤ සලාත් ඉටු කරන විට මරණය සිහිපත් කර ගැනීම “ඔබේ සලාත්වෙ හි මරණය මතක් කර ගන්න. තම මරණය මතක් කරගන්නා කෙනෙකු ට නිවැරදි ආකාරයෙන් සලාත් ඉටු කිරීම සඳහා රුකුලක් වෙයි. තවත් සලාත්වක් ඉටු කිරීම ට අවස්ථාවක් ලැබිය

නොහැක බව සිතන කෙනෙකු ගේ සලාහ් මෙන් ඔබ සලාහ් ඉටු කරනු.” යනුවෙන් නබී (සල්) තුමාණන් උපදෙස් දුන්හ. සිල්සිලා අල් සහීන් 1412.

අබු අය්‍යූබ් (රළු) තුමාට “නැමදුම සඳහා ඔබ නැගිට සිට ගන්නා විට, සමු ගැනීමේ නැමදුම මෙන් එය ඉටු කරනු මැනවි.” යැයි නබී (සල්) තුමාණන් උපදෙස් දුන්හ. මූලාශ්‍ර අහමද් 5/412. සහීන් අල් ජාමි 742. එනම්, ඔහු ට නැවත වරක් සලාහ් ඉටු කිරීම ට අවස්ථාවක් නොලැබෙන බව ඔහු සිතිය යුතුය. නැමදුම් කරන තැනැත්තා මරණය ට ලක් වෙයි, ඇතැම් විට මෙය ඔහු ගේ අවසාන නැමදුම විය හැක. එම සලාතය අවසාන එකක් විය හැකි බව නොදන්නා හෙයින් ඔහු, හුඃඡු සහිත ව සලාහ් ඉටු කළ යුතු ය.

➤ නැමදුමෙහි පවසන කුර්ආන් වැකි සහ දික්ර් පිළිබඳ ව අවබෝධයෙන් සිටීම සහ ඒවා ට අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිචාර දැක්වීම.

අල් කුර්ආනය පහළ කරනු ලැබුවේ මෙනෙහි කිරීම පිණිස ය. අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි.

كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو

الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

“(මෙය) ඔවුන් ආයාචන් මෙතෙහි කරනු පිණිසත් නුවණැතියන් උපදෙස් ලබනු පිණිසත් අපි ඔබ වෙත ට පහළ කළ පුස්තකයෙකි. එය ආශීර්වවාද සහිත ය.” සූරා සුර්කාන් 38:29

අල් කුර්ආනයේ තල්සීර් (පැහැදිලි විග්‍රහ සහිත ව) අධ්‍යයනය කිරීම බොහෝ වැදගත් බව මෙයින් පෙනේ. “කුර්ආනය පාරායනය කරන නමුත් එහි අර්ථය නොදන්නා ජනයා දෙස බලා මම මවිතය ට පත්වෙමි. කුර්ආනය කියවීමෙන් පමණක් (එහි අර්ථය නොදන්නා) ඔවුන් ආස්වාදය ලබන්නේ කෙසේ දැ?” යි ඉබ්නු ජරීර් (රහ්) පැවසුහ. (මහ්මුද් ෂාකිර් ගේ මුකද්දිමාත් තල්සීර් අල් තබ්බාරි, 1/10. මේ හේතුවෙන් අල් කුර්ආනය තල්සීර් (අර්ථය) සමඟ, එය සංඝිජ්ත එකක් වුවත්, කියවීම බොහෝ වැදගත් ය. නිදසුනක් වශයෙන් අල් ෂවිකානි ගේ තල්සීරය අල් අශ්ගර් සංඝිජ්ත කළ Zසුබ්දත් අල් තල්සීර් නම් ග්‍රන්ථය හෝ අල් අල්ලාමා ඉබ්නු සාදි රවනා කළ තල්සීර් අල් - කරීම අර් රහ්මාන් ෆි තල්සීර් කලාම් අල් මන්නාන්

නම් ග්‍රන්ථය හෝ කියවිය හැක. අවම වශයෙන්, අබ්දුල් අසීස් අල් සිර්වාන් රචනා කළ කුර්ආනයේ සඳහන් විශේෂ වචන පිළිබඳව පහදා දෙන අල් මුජාම් අල් ජාම් ලි ගරීබ් මුල් රදාන් අල් කුර්ආන් නම් වෙළුම් හතරකින් යුත් ග්‍රන්ථය උපයෝගී කළ හැක.

කුර්ආනය පහදා ගැනීම සඳහා වන තවත් ක්‍රමයක් නම්, එක් වාක්‍යයක් නැවත නැවත පාරායනා කර එහි දක්වන අර්ථය ගැන දීර්ඝ ව කල්පනා කිරීම වේ. නබි (සල්) තුමාණන් මෙවැනි ක්‍රියාවේ හි යෙදුනු බව වාර්තා වී ඇත. එක් රාත්‍රියක් නබි (සල්) තුමාණන් වාක්‍යයක් ගැන දීර්ඝ ව මෙනෙහි කරමින් පසු වූ බව වාර්තා වී ඇත. මූලාශ්‍ර ඉබ්නු කුZසෙයිමා 1/271 සහ අහමද් 5/149, සිතාත් අස් සලාත් පිටු අංක 102. එතුමා දීර්ඝව මෙනෙහි කළ වාක්‍ය මෙය යි.

إِنْ تَعَذَّبْتُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۖ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ

﴿١١٨﴾ الْحَكِيمُ

“ඔවුන් ට ඔබ දඬුවම් කළහොත් සැබැවින් ම, ඔවුන් ඔබ ගේ වහලුන් ය. ඔබ ඔවුන් ට ක්ෂමා කළහොත් සැබැවින් ම ඔබ බලසම්පන්න ය. නුවණැති ය.” සූරා මායිදා 5:118.

කුර්ආන් වැකියන් පිළිබඳ ව දීර්ඝ ව මෙනෙහි කිරීම සඳහා ඒවායේ අර්ථය වෙත ප්‍රතිචාර දැක්වීම එක් ක්‍රමයකි. හුදෙයිතා (රළි) වාර්තා කළේ මෙසේ ය. “එක් රැයක අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණන් සමඟ මම නැමදුමෙ හි යෙදුනෙමි. එතැමාණන් අල් කුර්ආනයෙන් දීර්ඝ ඡේදයක් පාරායන ය කළහ. එම පාරායනයෙ හි අල්ලාහ් ගේ කීර්තිය සඳහන් කරන වැකි පවසන විට එතුමාණෝ තස්බීන් (සුබ්හානල්ලාහ් යැයි) පැවසූ හ. එහි ප්‍රශ්නයක් තිබුණේ නම්, එතුමාණන් ද ප්‍රශ්න කළ හ. අල්ලාහ් වෙත රැකවරණය පැතිය යුතු තැන් හි අලෞද් බිල්ලාහ් යනු අල්ලාහ්ගෙන් රැකවරණ පැතුහ.” මූලාශ්‍ර මුස්ලිම් 772.

තවත් වාර්තාවක “අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණන් සමඟ සලාත් කළෙමි. එතුමාණන් අල්ලාහ් ගේ කරුණාව සඳහන් වාක්‍යය පාරායනා කරන විට අල්ලාහ් ගේ කරුණාව පැතු හ. අල්ලාහ් ගේ දඬුවම් සඳහන් වාක්‍ය පාරායනා කළ විට අල්ලාහ් ගේ ආරක්‍ෂා පැතුහ. මිනිසා පිළිබඳ අල්ලාහ් ගේ කරුණා සහගත සැලකිලි පිළිබඳ වාක්‍ය පවසන විට සුබ්හානල්ලාහ් යැයි අල්ලාහ් ට කීර්ති මහිම ය පැවසූ හ.” යනුවෙන් හුදෙයිතා (රළි) සඳහන් කළේය. මෙම සිද්ධිය කියාම අල් ලයිල් නමැති රාත්‍රි නැමදුම ට අදාළ

වාර්තාවක් බව සලකන්න. මූලාශ්‍ර තඅZසිම් කද්ර් අස් සලාහ්.

කත්තාදා ඉබ්නු අල් නුඋමාන් (රළි) කියාම් අල් ලයිල් සලාහ් කරන විට සූරා ඉන්ලාස් නමැති කුල් හුවල්ලාහු අහද් යන කොටස පමණක් දිගින් දිගට පාරායනා කළ අතර, අන් කිසිවක් පාරායනා නොකළ බව වාර්තා වේ. මූලාශ්‍ර අල් බුහාරි අල් ෆත්හ් 9/59 සහ අහමද් 3/43.

සර්ද් ඉබ්නු උබෙයිදා අල් තාඉ (රළි) මෙසේ වාර්තා කළේය. “සර්ද් ඉබ්නු ජුබෙයිර් (රළි) රමදාන් මාසයේ රාත්‍රි සලාහ් මෙහෙය වන විට,

إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ

ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

“ඔවුන් ගේ ගෙලෙහි විලංගු හා දම්වැල් දමනු ලැබ ඔවුන් ට ඇද ගෙන එනු ලබන කල් හි, (ඔවුන් දැන ගනු ඇත.) උතුරන ජලයෙහි ද පසුව ගින්නෙහි ද ඔවුන් මොලවනු ලැබේ.” සූරා ගාලිෂ් 40 : 71 හ 72 යන වැකි විසි වතාවක් පමණ නැවත නැවත පාරායනය කළේය.“

කයිස් ගෝත්‍රය ට අයත් අබු අබ්දල්ලාහ් නමැති කෙනෙක් මෙසේ වාර්තා කරයි. ‘අපි අල් හසන් සමඟ රැදී සිටිය දී, එතුමා කියාම් අල් ලයිල් රාත්‍රී නැමදුම් සඳහා නැගිට, නැමදුම් කළේය. එහි දී,

وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ ۚ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا

تَحْصُوهَا ۗ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

“නුඹලා ඔහුගෙන් ඉල්ලන සියලු දෑ ඔහු නුඹලා ට පිරිනැමුවේ ය. අල්ලාහ් ගේ වරප්‍රසාදයන් නුඹලා ගණන් කරන්නේ නම් එය නුඹලා ගණන් (කර අවසන්) නොකරන්නේ ය.” සූරා ඉබ්‍රාහිම් 14:34 වන වාක්‍ය අලුයම ට සුළු වේලාව ට පෙර දක්වා නැවත් නැවත පාරායනය කළේය. පාන්දර අපි ඔහු ව අමතා “අබු සර්ද්! මේ වාක්‍යය ට අමතර ව ඔබ අන් කිසිවක් පාරායනා නොකළේ මන්ද?” යි විමසුවෙමු. එවිට එතුමා, “එයින් මම බොහෝ දේ ඉගෙන ගත්තෙමි. මම කුමන දැයක් දෙස බැලුවත් එහි ආශීර්වාදයක් දුටුවෙමි. එහෙත් අල්ලාහ් ගේ ආශීර්වාද පිළිබඳ අප බොහෝ දේ නොදනිමු.” යැයි පිළිතුරු දුන්හ. අල් තද්කාර් ලිල් කුර්තූබ් ග්‍රන්ථයේ පිටු අංක 125 බලන්න.

භාරුන් ඉබ්නු රබාබ් අල් උසෙයිදි, තහජ්ජද් සලාහ් සදහා රාත්‍රියන් හි සිට ගත් විට,

لَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقُفُّوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَدِّبُ بِآيَاتِ

رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

“(මෙලොව ජීවිතය වෙත) යළිත් වරක් අපි හරවනු ලබන්නම් නම්, අපි පරමාධිපති ගේ ආයාචන් (සලකුණු, වදන් යනා දි) අපි බොරු නොකරන්නෙමු. අප විශ්වාස කළ අයගෙන් වන්නෙමු යි කියන්නෝය.” සූරා අල් අනාම් 6:27 යන වාක්‍යය අලුයම දක්වා නැවත නැවත පාරායන කරමින් කඳුළු සැලීයි.

අල් කුර්ආනයෙන් නොයෙක් කොටස් කට පාඩම් කර, සලාහ්වෙ හි නිරත වී නොයෙක් ස්ථාවරයන් හි ඒවා පාරායනය කර එම වදන් හි අර්ථය පිළිබඳ කල්පනා කිරීම අල් කුර්ආනයේ අර්ථය ගැන මෙනෙහි කිරීම තවත් ක්‍රමයක් වේ.

කුර්ආන් වදන් හි අර්ථය ගැන කල්පනා කිරීම, ඒවා නැවත නැවත පාරායනා කිරීම, සහ එම වදන් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම මගින් කෙනෙකු ගේ හුණු නම් බිය සුලුකම වර්ධනය කළ හැකි බවට කිසිදු සැකයක්

නැත. “ඔවුන් හඬා වැළපෙමින් මුණින් වැටෙන්නෝය. තව ද, එය ඔවුන්ට බැතිමත්කම වර්ධනය කරන්නේය.” යනුවෙන් අල් කුර්ආන් සූරා අල් ඉස්රා 17:109 වැකියෙන් අල්ලාහ් තහවුරු කරයි.

නබි (සල්) තුමාණන් හු:ෂු නම් බිය සුලුකම සහ කුර්ආන් වාක්‍යයන් හි අර්ථය පහදා ගැනීම පිළිබඳ පෙන් වූ සිත් සෙලවෙන ආදර්ශමත් සිද්ධිය ගැන බලමු. උබෙයිද් ඉබ්නු උමෙයිර්(රළි) සමඟ අතා (රළි) අයිෂා (රළි) තුමිය වෙතට ගියෝය. “අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණන් ගෙන් ඔබ තුමිය දුටු ඉතාමත් විස්මයට පමුණු වන ඔබ දුටු යමක් අපට පවසනු මැනව.” යැයි උමෙයිර් (රළි) ඉල්ලීමක් කළේය. දැසින් කඳුළු සැලූ අයිෂා (රළි) තුමිය මෙසේ පැවසුවාය. “රාත්‍රියක් රසුල් (සල්) තුමාණන් නැගිට ‘අයිෂා! මගේ පරමාධිපතිට නැමදුම් කිරීමට මට ඉඩ දෙන්න’ යැයි කිහ. ‘අල්ලාහ් ගේ නාමයෙන් පවසමි. ඔබට සම්පව සිටීමට සහ ඔබට සතුට ගෙන දෙන දැයක් මම ද ප්‍රිය කරමි.’ යැයි කීවෙමි. අනතුරු ව, එතුමාණන් පිරිසිදු කර ගෙන, නැමදුම් ආරම්භ කළේය. එම අවස්ථාවේ තම උකුල තෙත් වන තුරු එතුමාණන් කඳුළු සැලූහ. තවද දිගින් දිගට කඳුළු සැලූ විට පොළොව ද තෙත් විය. අලුයම සළාහ් සඳහා කැඳවන්නට පැමිණි බිලාල්

(රළු) තුමා එතුමා කඳුළු සළනු දැක, ‘අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමණි, ඔබ තුමාණන් ගේ අනාගත පාපයන්හට පවා අල්ලාහ් ක්ෂමාව දී ඇති අතර, එබ තුමා කඳුළු සලනවා දැ?’ යි විමසීය. එවිට රසුල් (සල්) තුමාණන්, ‘යා බිලාල්! මම කෘතඥ දන්තා වහලෙක් නොවිය යුතු දැ?’ යි විමසුහ. මේ රාත්‍රියෙහි කුර්ආන් වැකි පහළ කරනු ලැබුවෙමි. ඒවා පිළිබඳ ව මෙතෙහි නොකරන යමෙක් සිටින්නේ නම් ඔහු විනාශයට පත් වේවා.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ

لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

“සැබැවින්ම, අහස් සහ පොළොව නිර්මාණයෙහි ද රූ දහවල් මාරු වීමෙහි ද නුවණැත්තන්ට ආයාචන් වෙති.” සූරා ආල ඉම්රාන් 3:190 හෝ සූරා බකරා 2:164. මෙය අතා (රළු) වාර්තා කළේය. මූලාශ්‍ර ඉබ්නු හබ්බාන්.

සූරා ෆාතිහා කියවීමෙන් අවසාන ව “ආමීන්” පැවසීම කුර්ආන් වාක්‍යයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ එක් උදාහරණයකි. මෙය අසීමිත ත්‍යාග ලබා දෙයි. අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණන් මෙසේ පැවසුහ.

“ඉමාම්වරයා “ආමීන්” යනුවෙන් පැවසුවහොත් ඔබ ද “ආමීන්” යනුවෙන් පවසනු. කවරෙකු හෝ පවසන “ආමීන්”, මලාඉකාවරු පවසන “ආමීන්” සමඟ එක විට සිදුවන්නේ නම්, ඔහු ගේ පසු වූ පාපයන් සියල්ල සඳහා ක්ෂමාව දෙනු ලබන්නේය.” මූලාශ්‍ර අල් වූහාරි 747.

මේ පිළිබඳ තවත් උදාහරණයක ඉමාම්වරයා “සම් අල්ලාහු ලිමන් හමීදා” (තමා ට ප්‍රශංසා කරන්නා ට අල්ලාහ් සවන් දෙයි) යනුවෙන් පවසන විට, සලාහ් කරන ඉතිරි පිරිස “රබ්බනා ව ලකල් හමීද්” (පරමාධිපතියාණනි! සියලු ප්‍රශංසා ඔබ ට හිමි ය) යනුවෙන් ප්‍රතිචාර දැක් විය යුතු ය. මෙය ද විශාල ත්‍යාග ගෙන දෙයි. රිතාහ් ඉබ්නු රාගි අල් Zසුර්කි (රළු) මෙසේ වාර්තා කරයි. “දනක් නබ් (සල්) තුමාණන් පිටුපස සලාහ්වෙ හි යෙදුනෙමු. නබ් (සල්) රුකුළ ස්ථානය සිට නැගටින විට “සම් අල්ලාහු ලිමන් හමීදා” යැයි පැවසූ විට එතුමාණන් පිටු පස සිටි මිනිසෙක් “රබ්බනා ව ලකල් හමීදු, හමීදන් කතීරන්, තය්යිබන්, මුබාරකන් ෆී” (අප පරමාධිපතියාණනි! අධික හොඳ සහ ආශීර්වාද ඔබ ට හිමි ය) යනුවෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වීය. නබ් (සල්) තමාණන් සලාහ් අවසාන කළායින් පසුව, “කවුරුන් දැයි එලෙස පැවසුවේ?”

යනුවෙන් විමසුන. එම මිනිසා “මම“ යි පිළිතුරු දුන්නේය. එවිට රසුල් (සල්) තුමාණන්, “නිහකට අධික මලාඉකාවරු එය ප්‍රථමයෙන් සටහන් කරගන්නේ කවුරුන් දැයි දිව එනු දුටුවෙමි” යැයි පැවසුන. මූලාශ්‍ර බුහාරි අල් ෆත්හ් 2/284.

සෑම වාක්‍යයන් හි අවසානයේ සුළු විරාමයක් ගැනීම.

වාක්‍යයන් හි අර්ථ පහදා ගැනීමට සහ ඒවා ගැන මෙනෙහි කිරීමට මේ ක්‍රමය බොහෝ සේ ප්‍රයෝජනවත් වන අතර මෙය නබි (සල්) තුමාණන් ගේ සුන්නාවකි. උම් සලාමා (රළි) තුමිය මෙසේ වාර්තා කළාය. “අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණන් “බිස්මිල්ලාහිර් රහ්මාන් නිර්රහිම්” යනුවෙන් පරායනා කර විරාමය ගනී. තවත් වාර්තාවක ඉන් පසුව “අල් හමිදු ලිල්ලාහි රබ්බිල් ආලමින්, අර් රහ්මානිර් රහිම්” යැයි පරායනා කර විරාමය ගනී. ඉන් පසුව “මාලිකි යවිම්ද් දීන්” යැයි පරායනා කර විරාමය ගනී. මේ ආකාරයෙන් සෑම වාක්‍යයක්ම පරායනා කළ පසු විරාමයක් ගනී. වාර්තා කළේ අබු දාවුද් 4001, මෙය සහිත් හදීසයක් බව ෂෙය්ක් අල්බානි සනාථ කරයි.

වාක්‍ය දක්වන අර්ථය ඉන් පසු ආයතයෙහි ද දීර්ඝ ව දැක් වුවත්, සෑම වාක්‍යයක් අවසානයේ විරාම ගැනීම සුන්‍යා වේ.

ඉක්මන් නොවී, මිහිරි ව (තර්කීල්) පාරායනා කිරීම

අල්ලාහ් කුර්ආනයේ මෙසේ පවසයි.

﴿٤﴾ أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً

“අල් කුර්ආනය නිසි අයුරින් (ඉක්මන් නොවී, මිහිරි හඬින් කියවවු.” සූරා මුස්සම්මිල් 73:4.

නබි (සල්) තුමාණන් ගේ කුර්ආන් පාරායනය ඉතා ප්‍රසන්න ව, සෑම අක්ෂරයක් ම පැහැදිලි ව උච්චාරණය සිදු කෙරුණි. මුලාශ්‍ර මුස්නද් අහමද් 6/294 සිතාත් අස් සලාහ්.

නබි (සල්) තුමාණන් ඉක්මන් නොවී, මිහිරි හඬින් පාරායනා කරන විට එය බොහෝ දීර්ඝ බව හැඟුණි. මුලාශ්‍ර මුස්ලිම් 733.

වේගයෙන් හා කඩිමුඩියෙන් පාරායනා කිරීම ට වඩා මෙලෙස ඉක්මන් නොවී පාරායනා කිරීමෙන්

කල්පනා කිරීමට සහ හුණු භාවය වර්ධනය කර ගැනීමට උපකාරී වෙයි.

හුණු භාවය වර්ධනය කරනු පිණිස, මිහිරි හඬින් පාරායනය කිරීම උපකාරී වෙයි. මේ ගැන නබි (සල්) තුමාණන් උපදෙස් කළේ මෙසේ ය. “ඔබේ කට හඬින් කුර්ආනය අලංකාර කරන්න. මිහිරි හඬ කුර්ආනයේ අලංකාරය වැඩි කරයි.” මූලාශ්‍ර අල් හාකිම් 1/575, සහිත් අල් ජාමියා 3581.

මෙහි දී අලංකාර කිරීම යනුවෙන් අදහස් වන්නේ, ඇතැම් දුෂිත පිරිස කුර්ආන් වාක්‍යයන් හි ප්‍රාණාක්ෂරය අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝ කොට ගීතයක් බවට පත් කිරීමේ ක්‍රියාව නොවේ. එසේ නොව, අල්ලාහ් කෙරෙහි බිය බැතිමත් කමින් තම ස්වරය අලංකාර කිරීම අවශ්‍ය වේ. නබි (සල්) තුමාණන් මෙසේ අවවාද කළහ. “සැබැවින් ම, ජනතා ව අතර කුර්ආනය පාරායනා කිරීම සඳහා මිහිරි හඬ සහිත කෙනෙක් පාරායනය කරන කල්හී ඔහු අල්ලාහ් ගේ බිය බැතිමත් සහිත කෙනෙක් බව ඔබ සිතන්නේය.” මූලාශ්‍ර ඉබ්නු මාජා 1/1339, සහිත් අල් ජාමි 2202.

සලාත් වෙහි හුණු වර්ධනය කරන මාර්ග

33ක් -

5 වන කොටස

අල්ලාහ් ඔබේ ප්‍රාර්ථනාවන් ට පිළිතුරු දෙන බව දැන සිටීම

නබි (සල්) තුමාණන් හදිස් අල් කුද්සියෙ හි මෙසේ පැවසූහ. “උත්තරිතර අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි. ‘මා සහ මගේ සේවකයා අතර සලාතය, දෙ බැවක් ලෙස බෙදුවෙමි. මගේ සේවකයා අයැදින දේ ඔහු ට ලැබෙන්නේ ය. ‘පැසසුම් සියල්ල ම සකල ලෝක සංවර්ධන, සංරක්ෂණ, පරිපෝෂණ, පරිපාලන කරන්නා වූ අල්ලාහ් ට’ යැයි මගේ සේවකයා පවසන විට ‘මගේ සේවකයා මාව පැසසුම් කළේය’ යනුවෙන් අල්ලාහ් පවසයි. ‘දයාලු පරම දයාලු’ යැයි සේවකයා පවසන විට, ‘මගේ සේවකයා මාව වර්ණනා කළේය යැයි’ යැයි අල්ලාහ් පවසයි. සේවකයා ‘විපාක දාන දින හිමියා ය’ යනුවෙන් පවසන විට, ‘මගේ සේවකයා මාව උත්කර්ෂය ට පමුණු විය.’ යනුවෙන් අල්ලාහ් පවසයි. සේවකයා ‘අපි ඔබ ම නමදිමු; ඔබ ගෙන් ම පිහිට ඉල්ලමු.’ යැයි සේවකයා පවසන විට, ‘මෙය මා හා මගේ සේවකයා අතරය. මගේ සේවකයා ඉල්ලන දේ ඔහු ට දෙනු ලබන්නේයැ’ යි අල්ලාහ් පවසයි. සේවකයා ‘අප ට යහ මාර්ගය පෙන්වා දුන මැනවි.

ඔබ ගේ උදහස ට භාජන වූ අය ගේ හෝ උන්මාර්ගගාමී අය ගේ හෝ (මාර්ගය) හැර ඔබ ආශීර්වාද කළ අය ගේ මාර්ගය (අප ට පෙන්වා දුන මැනවි)‘ යැයි සේවකයා පවසන විට, ‘මේවා සියල්ල මගේ සේවකයාට ය. මගේ සේවකයා ඉල්ලන සෑම දැයක් ම ඔහු ට ලබා දෙනු ලබන්නේ යැ‘ යි අල්ලාහ් ප්‍රකාශ කරයි.” මූලාශ්‍ර සහිත් මුස්ලිම්, කිතාබ් අස් සලාහ්.

මෙය උතුම් හා වැදගත් හදිස් වදනකි. මේ බව සෑම කෙනෙක් ම සලාහ්වෙ හි ආරම්භයේ දී මතකයේ තබා ගත්තේ නම්, සලාහ්වෙ හි ඔහු අධික ලෙස හුණු තත්ත්වය ට පත් වන අතර, සුරා ෆාහ්හා ඔහු තුළ විශාල බලපෑමක් සිදු කරයි. මෙය සිදු නොවන්නේ කෙසේ ද? ඔහු ගේ පරමාධිපති ඔහු ව අමතා, ඔහු ඉල්ලන දේ දෙන බව පවසන විට, ඔහු තුළ මෙම හැඟීම් සිදු නොවන්නේ කෙසේ ද?

අල්ලාහ් සමඟ කළ සංවාදය නිසි අයුරින් ගෞරවය ට ලක් විය යුතුය. “ඔබ අතරින් කෙනෙක් සලාහ් සඳහා නැගිට සිටින විට, ඔහු තම පරමාධිපති සමඟ සංවාදයේ යෙදෙන්නේ ය. එනිසා, ඔහු (මිනිසා) තම පරමාධිපති සමඟ කථා කරන්නේ කෙසේ දැයි

අවධානයෙන් සිටිය යුතු යැ.” යි අල්ලාහ් ගේ රසූල් (සල්) තුමාණන් වදාළහ. මූලාශ්‍ර අල් හාකිම් අල් මුස්තද්දරක් 1/236: සහිත් අල් ජාමියා 1538.

ඉදිරියේ සුත්‍රාවක් තබා, එයට සමීප ව සලාත් කිරීම

සුත්‍රාවක් ඉදිරියේ තබා එයට සමීප ව සලාත් කිරීමෙන් හුදු භාවය වර්ධනය කර ගැනීමට සහය වන තවත් කරුණක් වේ. මෙ මගින් තමා දකින දේ සීමා කිරීමෙන් ඡෙයිතාන්ගෙන් ආරක්‍ෂාව ලැබීමට සහ ඔබට සමීප ව ඉදිරියේ ඇවිද යන ජනතාවගෙන් සිත සලාත්වෙ හි යොමු කිරීමට සිදු වන බාධක නිසා සලාත්වෙන් ලැබෙන ත්‍යාග හීන වීම වැළැකිය හැක.

“ඔබ අතර කවරෙකු හෝ සලාත් කරනවිට ඔහු සුත්‍රා දෙස මුහුණ හරවා, එයට සමීප ව සලාත් කළ යුතුයැ.” යි නබි (සල්) තුමාණන් වදාළහ. මූලාශ්‍ර අබු දාවූද් 695: 1/446: සහිත් අල් ජාමී 651

සුත්‍රාවට සමීප වී සලාත් කිරීම බොහෝ ඵලදායී ක්‍රියාවක් බව නබි (සල්) තුමාණන් වදාළහ. “ඔබ අතරින් කෙනෙක් සලාත් කරන විට, ඔහු සුත්‍රාවට සමීප වී සලාත් කළ යුතුය. එමගින් ඔහු ගේ සලාත්වට

“ෂ්‍යයින්ගෙන් බාධාවක් සිදු කළ නොහැකි වෙයි.”
මූලාශ්‍ර අඩු දාවුද් 695, 1/446; සහිත් අල් ජාමි 650

සුත්‍රාව ට සමීප වීම යනු, සජදා කරන ස්ථානය සහ සුත්‍රාව අතර රියන් තුනක දුර ප්‍රමාණයක් තිබීම නබි (සල්) තුමාණන් ගේ සුන්නාහ් වේ. මෙම ස්ථාන දෙක අතරින්, බැටළුවෙක් ඇවිද යෑම ට ඉඩ ප්‍රමාණය තිබිය යුතුය. මූලාශ්‍ර අල් බුහාරි 1/574 අල් ෆත්හ් 579.

සලාත්වෙ හි නිරත වන කෙනෙක් තමා සහ තම සුත්‍රාව ට මැදින් පසු කර ගෙන යෑම ට කිසිවෙකු ට ඉඩ දිය නොයුතුය. ඔබ අතර කිසිවෙක් සලාත් කරන විට, ඔහු ඉදිරියෙන් පසු කර යෑම ට කිසිවෙකු ට ඉඩ නොදිය යුතුය. ඔහු හැකි අයුරින් එසේ යන කැනැත්තා ව වැළැක්විය යුතුය. එම තැනැත්තා වැළැකී නොගියේ නම්, ඔහු සමඟ සටන් කළ යුතුය. ඒ තැනැත්තා සමඟ සගයෙක් (ෂ්‍යයින්) සිටීම, එය ට හේතුව වන්නේය. මූලාශ්‍ර මුස්ලිම් 1/260, සහිත් අල් ජාමි 755.

“සුත්‍රාව භාවිතා කිරීමේ තුවණ වන්නේ, නෙත් පහත් කිරීම සහ සුත්‍රාව පසු කර නොබැලීම, ඔබ ඉදිරියේ කිසිවෙක් පසු කර ගෙන යෑම වැළැකීම සහ ෂ්‍යයින් ඔබ ඉදිරියෙන් පසු කර ගෙන යෑම සහ ඔබ ගේ නැමදුම ට බාධා කිරීම ට තැත් කිරීම ට ඉඩ නොදී

වළක්වා ලීම යැයි.” ඉමාම් අල් නවවි (රනි) ප්‍රකාශ කළේය.

සිංහල භාෂාවෙන්
ජාසිම් ඉබ්නු දඉයාන්

දකුණු අත වම් අත මත තබා ගැනීම.

මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාණන් සලාත් කිරීම ට නැගිට ගත් විට තම දකුණු අත වම් අත මත තබා ගෙන දැන ම තම පපුව මත තබා ගත්හ. මූලාශ්‍ර මුස්ලිම් 401, අබු දාවුද් 759. “නබිවරුන් වන අප ට සලාත්වෙ හි නිරත වන විට දකුණු අත වම් අත මත තබා ගන්නා ලෙස අණ කරනු ලැබුවෙමු” යැයි අල්ලාහ් ගේ රසූල් (සල්) තුමාණන් දැන්වූ හ. මූලාශ්‍ර මුජාම් අල් කබීර් 11485 අල් තබරානි.

සලාත් කරන අවස්ථාවේ එක් අතක් අනෙක් අත මත තබා ගැනීමේ අර්ථය කුමක් දැ යි ඉමාම් අහමද් (රනි) ගෙන් ප්‍රශ්න කළ විට, “එය උත්තරීතරයාණන් (අල්ලාහ්) අබියස යටහත් පහත් භාවය වේ.” යැයි පැවසීය. ඉබ්න් රජබ් ගේ අල් හුෂූ ෆිල් සලාත් ග්‍රන්ථය පිටු අංක 21.

මේ විෂය පිළිබඳ ව ඉබ්නු හජර් (රනි) මෙසේ පිළිතුරු දුන්නේය. “මෙම ඉරියව්වේ අර්ථය අයැදුම්කාරයා

දක්වන යටහත් පහත් භාවයේ ආකල්පය යි. මේ මගින් නොසන්සුන් භාවය වලකා ලිය හැකි අතර, මෙය හුදු පිණිස උපකාරී වනු ඇති බව ආගමික විද්වතුන් අදහස් දක්වති.” ආගමික අල් ඛාරි 2/224.

සජ්ජා කරන ස්ථානය වෙත නොගිය යොමු කිරීම

අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණන්, හිස ඉදිරියට පහත් කර, නොගිය පොළොව දෙස යොමු කර සලාත්වෙ හි නිරත වූ බව ආයිෂා (රළි) තුමිය පැවසුවාය. මූලාශ්‍ර අල් හාකිම් 1/479. සිතත් අස් සලාත් පිටු 89

අල්ලාහ් ගේ නබි (සල්) තුමාණන් කඅබා පරිසරයට ඇතුළු වී එයින් බැහැර වන තුරු, එතුමාණන් ගේ නොගිය, තමා සජ්ජා කරන විට පොළොව මත හිස තබන ස්ථානයෙන් වෙනතකට යොමු නොවිය. මූලාශ්‍ර අල් හාකිම්ගෙන් අල් මුස්තදුක් ග්‍රන්ථයේ 1/479.

අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණන් තෂ්හද් සදහා වාඩි වූ විට, එතුමා කිබ්ලා දෙසට දබැහිරිල්ල දිගු කොට තම නොගිය එම ඇහිල්ල දෙස යොමු කළහ. මූලාශ්‍ර ඉබ්නු

හ:Zසෙයිම් 1/355 අංක 719. එනිසා කෙනෙක් (අත්තිහයාත් සඳහා) තණ්හද් පැවසීම ට වාඩි වූ විට, ඔහු දබරැහිල්ල දෙස බලා සිටිය යුතුය. නබි (සල්) තුමාණන් තම දබරැහිල්ලෙන් ඔබ්බට නෙත් යොමු නොකළ බව තවත් වාර්තාවක් පවසයි. මූලාශ්‍ර අහමද් 4/3 සහ අබු දාවුද් 990.

සටහන: සලාත්වෙහි නිරත වන ඇතැම් අය ගේ සිත් තුළ මෙවැනි ප්‍රශ්නයක් පැන නගිනු ඇත. එනම්, සලාත් වෙහි දැස් වසා ගැනීම පිළිබඳව ආගමික නිගමනය කුමක් ද? විශේෂයෙන් දැස් වසා ගත් විට හු:ඡු භාවය අධික වන බව ඇතැම් අය ගේ මතය වේ. මෙහි පිළිතුරු වන්නේ, මෙම ක්‍රියාව නබි (සල්) තුමාණන් ගේ සුන්නාහ්ව ට එරෙහි වන බව වාර්තා වී ඇත යන්නයි. දැස් වසා ගන්නා කෙනෙක් තමා සජදා කරන ස්ථානය සහ තම දබරැහිල්ල දෙස නෙත් යොමු කිරීමේ සුන්නාහ් ඉටු කිරීම ට අපොහොසත් වෙයි. මේ පිළිබඳ ව සුප්‍රකට විද්වතෙක් වන අල්ලාමා අබු අබ්දල්ලාහ් ඉබ්නු අල් කයියිම් තුමාගේ උපදෙස් දෙස බලමු. “සලාත්වෙහි නෙත් වසා ගැනීම නබි (සල්) තුමාණන් ගේ ඉගැන්වීමේ කොටසක් නොවෙයි.” තණ්හද් කියවන විට එතුමාණන් තම දබරැහිල්ල දෙස

නෙත් යොමු කළ අතර, තම බැල්ම ඇහිල්ලෙන් ඔබ්බට යන්නට ඉඩ නො තැබූහ. එතුමාණන් දැස් විවෘත ව තැබූ බව සනාථ කරන අවස්ථාවන් කිහිපයක් තිබේ. ඒවා නම්, ස්වර්ගයෙන් මිදී පොකුරක් දෙනු ලැබූ විට එතුමාණන් අත දිගු කළහ. බලලෙකු ට වද දුන් කාන්තාව නිරයේ වද දෙනු ලබනු දුටුහ. බස්තමේ හිමිකරු කවුරුන් දැ යි දුටුහ. එමෙන්ම, සලාතයේ නිරත වී සිටිය දී තමා ඉදිරියේ ඇවිද යන්නට තැන් කළ එළවෙක්, කුඩා පිරිමි ළමයෙක්, කුඩා ගැහැනු ළමයි දෙදෙනෙක් යන අය එසේ යෑමෙන් වළකිනු පිණිස අතින් තල්ලු කළහ. සලාත් ඉටු කරමින් සිටින තමා ට ආචාර කළ අය ට අත වැනුහ. තවත් හදිසයක සලාත්වෙ හි නිරත වී සිටිය දී තමාව පොලොඹ වන්නට උත්සාහ කළ ෂෙයිතාන් ගේ ගෙල මිරිකා දැමුවේ ඔහු ව දැසින් දුටු හේතුවෙන් බව පැවසේ. මෙම හදිස් වදන් මගින් නබි (සල්) තුමාණන් සලාත් කරන විට නෙත් පිය නොකළ බව තහවුරු වේ.

සලාත්වෙ හි දැස් පිය වීම මක්රූහු ද යන ප්‍රශ්නය පිළිබඳ ව ආගමික විද්වතුන් ගේ මත විවිධයි. ඉමාම් අහමද් ඇතූළු පිරිසක් “මෙය යුදෙව් වරුන්ගේ ක්‍රියාවක්” නිසා එය මක්රූහු බව සැලකූ හ. තවත්

පිරිසක් එය අනුමත කළ අතර, එය මක්රුහු යැයි සැලකුවේ නැත. මේ පිළිබඳ ව නිවැරදි නිගමනය වන්නේ, දැස් විවෘත ව තැබීමෙන් කෙනෙකු ගේ හුණු භාවය ට පීඩාවක් සිදු නොවන්නේ නම්, දැස් විවෘත ව සලාත් කළ හැක. එහෙත්, සලාත් කරන තැනැත්තා ගේ ඉදිරියේ තිබෙන දර්ශන, අලංකාර සහ මිනිසුන් නිසා කෙනෙකු ගේ සිත වියවුල් වන්නේ නම්, දැස් පියවීම මක්රුහු බවට පත් නොවෙයි. මෙ වැනි නිගමනය ඡරීආ වේ අරමුණට බොහෝ සම්ප වන බව සලකන්න. අල්ලාහ් සියල්ල දනී.” Zසාද් අල් මාද් 1293.

මෙය ට එකඟ ව, සලාත්වෙහි තෙත් නොපියවීම සුන්නාහ් බව පැහැදිලි වන අතර, කෙනෙකු ගේ හුණු භාවය ට අහිත කරන යමක් අවට තිබේ නම්, දැස් පියවා ගත හැකි බව පැහැදිලි වේ.

දබඳහිල්ල දිගු කිරීම සහ සෙලවීම

“ෂෙයිතාන් ට එරෙහි ව එය යකඩයක ට වඩා අති ශක්තිමත් ය” යනුවෙන් නබි (සල්) තුමාණන් පැවසූහ. මුලාශ්‍ර ඉමාම් අහමද් 2/119, සිලත් අල් සිල්සිලා පිටු අංක 159. එනම් අත්තහියාත් සඳහා වාඩි

වී තෂ්භද් පාරායනය කරන විට දඬුහිල්ල දිගු කිරීම
 ෂෙයිතාන් ට යකඩ පොල්ලකින් පහර දීම ට වඩා
 මහත් වේදනාවක් දෙයි. මෙයට හේතුව අල්ලාහ් ගේ
 ඒකීය භාවය ද අල්ලාහ් ට පමණක් නැමදුම් කිරීමේ දී
 අවංක විය යුතු බව ද ගැත්තා ට මෙම ක්‍රියාවෙන්
 මතක් කරනු ලැබීමයි. සැබැවින් ම ෂෙයිතාන් අධික
 ලෙස පිළිකුල් කරන්නේ මෙයයි. එනිසා, ෂෙයිතාන්
 ගේ උවදුරෙන් අපි අරක්ෂා පතමු. (අල් සයිදි ගේ
 ෆත්හ් අල් රබ්බානි ග්‍රන්ථ 4/15)

මෙවැනි ඵලදායී තාව ය නිසා සහාබා (රළු) වරුන්
 මෙය ඉටු කරන ලෙස එකිනෙකා ට මතක් කළහ.
 එහෙත් අද බොහෝ දෙනා මෙය ඉතා සැහැල්ලුව ට
 සලකති. සහාබා වරුන් දුආ කරන අවස්ථාවන් හි
 දඬුහිල්ල දිගු කිරීම ගැන එකිනෙකා ට මතක් කළ
 බව වාර්ථා වේ. සිෆත් අල් සලාහ් ග්‍රන්ථය පිටු අංක
 141.

දඬුහිල්ල දිගු කිරීමේ සුන්නාහ්ව ට එකඟව, තෂ්භද්
 පවසන ඉරියව්වේ දී එය කිබ්ලා දෙසට දිගු කර,
 සෙලවෙමින් තිබිය යුතුය.

සලාත්වෙහි පවසන සූරා, ආයතය, දික්ඊ සහ දුආ විවිධ අවස්ථාවන් හි වෙනස් කිරීම

සලාත්වෙහි සෑම විටම එකම වාක්‍ය සහ අද්කාර් පාරායනා නොකර, විවිධ මාතෘකා ගැන පවසන වාක්‍යයන් සහ දික්ඊ උපයෝගී කරන විට ඒවා පිළිබඳ ව කල්පනා කිරීමෙන් නවක අර්ථ දැක ගන්නා බව නැමදුම් කරුවෙක් සිතනු ඇත. සූරාවන් සහ අද්කාර් කිහිපයක් පමණක් ඉගෙන ගත් කෙනෙක් මෙවැනි ආස්වාදය ලබන්නේ නැත. විවිධ අවස්ථාවන් හි විවිධ සූරා පාරායනා කිරීම සුන්නාත්වක් වන අතර, ඒ මගින් හුදු භාවය වර්ධනය කළ හැකි වේ.

නබි (සල්) තුමාණන් සලාත්වන් හි පාරායනා කළ ආරම්භක දුආ දෙස බැලුවහොත් එහි විවිධත්වයක් අපි දකිමු. එයින් නිදසුන් කිහිපයක් දෙස බලමු.

- “අල්ලාහුම්ම බාඉද් බයිනි ව බයින හෑතායා බාඅද්ත බයින අල් මෂරිකි වඅල් මග්රිබි, අල්ලාහුම්ම නක්කිනි මින් හෑතායා ය, කමා යුනක්කා අල් තවිබි අල් අහියද් මින් අල් දනස්; අල්ලාහුම්ම අග්සිල් නි මින් හෑතායාය බිල් මාඅ වඅල් තල්ජ් වඅල් බරද්.” (යා අල්ලාහ්! නැගෙන

හිර බටහිරෙන් වෙන් කළා මෙන් පාපයෙන් මා දුරස්ථ කරනු මැනවි. අපිරිසුදු සුදු රෙද්දක් පිරිසුදු කරන්නාක් මෙන් මගේ පාපයන්ගෙන් මා පිරිසිදු කරනු මැනව. මගේ පාපයන් ජලයෙන් හා හිමයෙන් පිරිසිදු කරනු මැනව.)

□ “වජ්ජන්තු වජ්භිය ලීල්ලදී ආතරස් සමාවාති වල් අර්ධි හනීතන් වමා අන මිනල් මුජ්ඣරිකීන්. ඉන්ත සලාතී ව නුසුකි වමන්යාය ව මමාති ලීල්ලාහ් රබ්බිල් ආලමීන්. ලා ඡරීක ලහු වබ්දාලික උමීර්තු ව අන අව්වලල් මුස්ලිමුන්.” අහස් හා පොළොව නිර්මාතෘ වරයා වෙත අවංක ව මාගේ මුහුණ හැරෙව්වෙමි. තවද මුජ්ඣරික්වරු අතරින් මම කෙනෙක් නොවෙමි. සැබැවින් ම මගේ නැමදුම, මගේ පරිත්‍යාගය, මගේ ජීවිතය සහ මගේ මරණය පරමාධිපති වන අල්ලාහ් සඳහා ය. ඔහු ට හවුල් කරුවෙකු නැත. මේ බව මම අණ කරනු ලැබුවෙමි. (ඔහු ට අවනත වන) මුස්ලිම් වරු අතරින් මම ප්‍රථමයා වෙමි.

□ “සුබ්හානකල්ලාහුමිම ව බිහම්දික ව තබාරක ඉස්මුක ව තආලා ජද්දුක වලාඉලාහ ගෙරුක.” (කීර්ති හා ප්‍රශංසා හිමිවන්නේ ඔබටම යි. යා

අල්ලාහ්! ඔබේ නාමය භාග්‍ය වන්න වේවා ඔබේ මනීම ය උසස් බව ට පත් වේවා. ඔබ හැර අන් දෙව් කෙනෙක් නැත.)

මෙය හා සමාන වෙනත් ප්‍රාර්ථනා සහ සිහි කිරීම් (අද්කාර්) තිබෙන අතර, නැමදුම් කරන්නා මේවායින් ඕනෑම එකක් තොරා ගත හැක.

සලාත් අල් ෆජර් (අලුයම) හි නබ් (සල්) තුමාණන් පාරායනා කළ සුරාවන් හි බොහෝ ආශීර්වාද තිබෙනු අපි දකිමු.

අල් කුර්ආනයේ අවසාන හතෙන් කොටස ට අයත් දීර්ඝ සුරාවන් අතර, සුරා අල් වාකියා (56), සුරා නූර් (52) සුරා බාල් (50) යන සුරාවන් ද, කෙටි සුරාවන් අතර ඉදෂ් ෂම්සු කිව්විරත් (81) සුරා Zසිල්Zසාල් (99) සහ මුවද්දතෙයින් යන අවසාන සුරා දෙක යන සුරාවන් ද එතුමාණන් පාරායනා කළහ.

ඇතැම් දිනයන් හි සුරා රූම් (30), සුරා යාසින් (36) සුරා සාල්ෆාත් (37) ද, සිකුරාදා දිනයන් හි සුරා සජ්දා (32) සහ සුරා අල් ඉන්සාන් (සුරා ධහර් 76) යන සුරාවන් ද එතුමාණන් පාරායනා කළහ.

ලුහර් සලාතයෙ හි මුල් රකඅත් දෙකේ ම වාකය 30කට සමාන ව සුරා තාරික් (86) සුරා අල් බුරූජ් (85) සුරා ලයිල් (92) යන සුරා වලින් තොරා ගත්හ.

අසර් සලාතයෙ හි ලුහර් සලාතයේ සදහන් සුරා වලින් වාකය 15ක් පමණ පාරායනා සදහා තෝරා ගත්හ.

මග්රිබ් සලාතයේ සුරා අත් තීන් (95) වැනි කෙටි මුලස්සල් සුරාවන් තොරා ගත්හ. තව ද, සුරා මුහම්මද් (47), සුරා අත් තූර් (52) සුරා අල් මුර්සලාත් (77) වැනි සුරාවන්ගෙන් වාකය තොරා ගත්හ.

ඉෂා සලාතය සදහා මධ්‍ය ප්‍රමාණයේ දිග මුලස්සල් සුරාවන් වන අෂ් ෂමීස් (91) සුරා අල් ඉන්ෂිකාක් (84) යන සුරාවන් පාරායනා කළහ. මුආද් (රළි) තුමාණන් ට සුරා අල් අඅලා (87) සුරා අල් කලම් (68) සුරා අල් ලෙයිල් (92) යන පාරායනා කරන ලෙස උපදෙස් දුන්හ.

කියාම් අල් ලයිල් නමැති මධ්‍යම රාත්‍රි සුන්නාහ් සලාහ්තයේ දීර්ස සුරාවන්ගෙන් එ තුමාණන් පාරායනා කළහ. ඇතැම් අවස්ථාවන් හි වාකය 150 සිට 200 දක්වා දීර්සව පාරායනා කළ අතර, වෙනත් අවස්ථාවන් හි ඒවා කෙටි කර පාරායනා කළහ.

රුකුළ අවස්ථාවන් හි කියවන අද්කාර් නොයෙක් ආකාරයෙන් පාරායනා කළහ. “සුඛිභාන රබ්බියල් අළුම්” (මාගේ උත්තරීතර පරමාධිපති ට කීර්තිය හා පැසසුම් හිමිවේවා) යන වචන මාලාව ට අමතර ව “සුඛිබුහ්, කුද්දුස්, රබ්බියල් මලාඉති වර් රූහ්” (මලාඉකාවරූන් සහ පිරිසිදු ආත්මයේ පරමාධිපති පරිපූර්ණය, ආශීර්වාද ලත් ය) යනුවෙන් හෝ “අල්ලාහුම්ම ලක රකාතු, ව බික ආමන්තු, ව ලක අස්ලම්තු, ව අලෙයික තවක්කල්තු, අන්ත රබ්බී, හෂාඅ, සම් ව බසරී ව දම්ම් ව ලහ්ම් ව අZස්ම් වආසබ් ලිල්ලාහි රබ්බියල් ආලමීන්.” (යා අල්ලාහ්! ඔබටම මම සිරස නැමුවෙමි. ඔබටම මම යටත් වෙමි. ඔබ වෙතම මම විශ්වාස තබමි. ඔබ වෙත මාගේ සියල්ල භාර කළෙමි. මගේ ශ්‍රවණය, මගේ බැල්ම, මගේ රුධිරය, මගේ මාංශය. මගේ අස්ථි, මගේ ස්නායු (යන සියල්ල) ඔබටම යටත් පහත් කරමි. විශ්වයන් ගේ පරමාධිපති ඔබමය)

සම් අල්ලාහු ලිමන් හමීදා (තමා ට පැසසුම් කරන්නා ට අල්ලාහ් සවන් දෙයි) යනුවෙන් පවසා රුකුළ සිට නැගිට ගත් විට, එතුමාණන් “රබ්බිනා ව ලකල් හමීද් (අපගේ පරමාධිපතියාණනි, තවද ඔබටමය සියලු

ප්‍රශංසා) යනුවෙන් පවසිය. ඇතැම් අවස්ථාවන් හි “රබ්බනා ලකල් හමිද්” (අපගේ පරමාධිපතියාණනි, ඔබටමය සියලු ප්‍රශංසා) හෝ “අල්ලභුම්ම රබ්බනා (ව) ලකල් හමිද් (යා අල්ලාහ්! අපගේ පරමාධිපතියාණනි, (තවද) ඔබටමය සියලු ප්‍රශංසා)” යනුනේ පවසයි. තවත් අවස්ථාවන් හි “මිල් අල් සමාවාති ව මිල් අල් අර්ළේ, ව මිල්අ මා සිඅත මින් ෂෙයිඉන් බඅද්. “(පැසසුම්) අහස් පුරවයි, පොළොව පුරවයි, ඔබ කැමති ඕනෑම දැයක් පුරවයි)” යනුවෙන් පවසයි. ඇතැම් අවස්ථාවන් හි, “අහ්ලල් තනාඉ වඅල් මජ්ද්, ලා මානිඅ ලිමා අ‘අතයිත, ව ලා මුංඉතිය ලිමා මන‘අත, ව ලා යන්ෆඋ, දල් ජද්දි මින්කල් ජද්” (කීර්තිය හා මහිමය හිමි පරමාධිපතියාණනි! ඔබ ප්‍රදානය කරන දේ වැළකීම ට කිසිවෙකු ට නොහැක, ඔබ වැළකූ දේ ප්‍රදානය කිරීම ට කිසිවෙකු ට නොහැක. තව ද හිමිකරු ගේ හිමිකමින් ඔබ අඛියස ඔහු ට ඵලක් ගෙන දිය නොහැක.)

සුපුද් යන ඉරියව්වේ, “සුබ්හාන රබ්බියල් අ‘අලා” (මාගේ අති උතුම් පරමාධිපති ට කීර්තිය හිමිවේවා) යනුවෙන් පැවසීමට අමතර ව, නබ් (සල්) තුමාණන් මේවා ද එකතු කළහ. “සුබ්බුහ්, කුද්දුස්, රබ්බිල්

මලාලකති වර් රූන්“ (මලාලකාවරුන් සහ පිරිසිදු ආත්මයේ පරමාධිපති පරිපූර්ණය, ආශීර්වාද ලත් ය) යනුවෙන් හෝ “සුඛභානකල්ලාහුම්ම රඛ්ඛනා ව ඛි භම්දික්, අල්ලාහුම්මග්ගිර් ලී“ (යා අල්ලාහ්! කීර්තිය හා පැසසුම් හිමි ඔබටමය. අපගේ පරමාධිපතියාණනි! යා අල්ලාහ් මට සමා දෙනු මැනව) යනුවෙන් හෝ “අල්ලාහුම්ම ලක සජ්ද්තු ව ඛික ආමන්තු, ව ලක අස්ලම්තු, සජ්ද වජ්හි ලීල්ල දී භෛලක හු, ව සවිවර හු, ව ෂක්ක සම් අහු, ව ඛසර හු, තබාරක් අල්ලාහු අන්සනල් භාෛලිකීන්.” (යා අල්ලාහ්! ඔබටමය මම හිස ඛිම තබා සජ්ද් කළෙමි, ඔබ කෙරෙහි විශ්වාස තබමි, ඔබ වෙනමය යටත් පහත් වෙමි. මගේ මුහුණ මවා, එයට හැඩයක් සපයා, එහි ශ්‍රවණය හා බැල්ම දුන් ඔබට සජ්දා කරමි. සියලු ආශීර්වාද අල්ලාහ්ට පමණි. මැවීමි කරු අතරින් ඔහු උතුම් ය.) යන මෙවැනි තවත් අද්කාර් පැවසුහ.

සජ්දා දෙක අතර වාඩි වී සිටින විට “රඛ්ඛිග්ගිර්ලී, රඛ්ඛිග් ගිර්ලී (පරමාධිපතියාණනි! මට සමාව දෙනු මැනව, පරමාධිපතියාණනි! මට සමාව දෙනු මැනව) යන ප්‍රාර්ථනාවට අමතර ව, “අල්ලාහුම්ම අග්ගිර් ලී, වර්භම්නි වජ්ඛර්නි, වර්වග්නි, වහ්දිනි, ව ආගිනි,

වර්ජසුක්නි. ” (යා අල්ලාහ්! මට සමාව දෙනු මැන, මට කරුණාව දක්වනු මැන, මාව ගක්නීමත් කරනු මැන, මගේ තත්වය උසස් කරනු මැන, මට කමා කරනු මැන, මට ආහාර දෙනු මැන) යනුවෙන් පැවසුහ.

විවිධ ආකාරයෙන් තෂ්හද් කියවීම පිළිබඳ ව වාර්තා වී ඇත. “අත්තහියයාතු ලිල්ලාහි වස්සලවාතු වත් තය්යිබාතු අස් සලාමු අලෙයික අය්යුහල් නබිය්යු” යනුවෙන් ද (සියලු පැසසුම්, නැමදුම් සහ පිරිසිදු වදන් අල්ලාහ් ට හිමිය. නබි තුමනි! ඔබ වෙත සාමය හිමිවේවා!) “අත්තහියයාත් අල් මුබාරකාත් අස් සලවාත් අත් තය්යිබාත් ලිල්ලාහි, අස් සලාමු අලෙයික අය්යුහන් නබිය්යු” යනුවෙන් ද (සියලු පැසසුම්, ආශීර්වාද ලත් වදන් සහ නැමදුම් අල්ලාහ් ට හිමිය. නබි තුමාණනි! ඔබ වෙත සාමය හිමිවේවා) නබි තුමාණන් පැවසුහ.

මේ ආකාරයෙන් නැමදුම් කරන්නා එක් අවස්ථාවක එක් ක්‍රමයකින් ද තවත් අවස්ථාවක අනෙක් ආකාරයට ද තෂ්හද් පැවසිය හැක.

නබ් (සල්) තුමාණන් වෙත සලාම් පැවසීමේ විවිධ වදන් මාලා ඇත. “අල්ලාහුම්ම සල්ලිඅලා මුහම්මද් ව අලා ආලි මුහම්මද් කමා සල්ලයිත අලා ඉබ්බාහිම ව අලා ආලි ඉබ්බාහිම, ඉන්නක හමිදුන් මජීද්. අල්ලාහුම්ම බාරික් අලා ආලි මුහම්මදින් අලා ආලි මුහම්මදින් කමා බාරක්ත අලා ඉබ්බාහිම ව අලා ආලි ඉබ්බාහිම ඉන්නක හමිදුන් මජීද්.” (යා අල්ලාහ්! ඉබ්බාහිම තුමාණන් සහ එතුමාගේ පවුලේ අය වෙත සලාම් එවූ ආකාරයෙන් මුහම්මද් තුමාණන් සහ එතුමාගේ පවුලේ අය වෙත සලාම් එවනු මැනවි. ඉබ්බාහිම තුමා සහ එතුමා ගේ පවුලේ අය වෙත ආශීර්වාද එවූ ආකාරයෙන් ම මුහම්මද් තුමාණන් සහ එතුමා ගේ පවුලේ අය වෙත ආශීර්වාද එවනු මැනවි)

නැතහොත්

“අල්ලාහුම්ම සල්ලිඅලා මුහම්මද් ව අලා ආලි බයිතිහි ව අලා අZස්වාජිහි ව දුර්රියාතිහි, කමා සල්ලයිත අලා ආලි ඉබ්බාහිම ඉන්නක හමිදුන් මජීද්. ව බාරික් අලා මුහම්මදින් අ අලා ආලි බයිතිහි ව දුර්රියාතිහි කමා බාරක්ත අලා ආලි ඉබ්බාහිම ඉන්නක හමිදුන් මජීද්.” (යා අල්ලාහ්! ඉබ්බාහිම තුමා ගේ පවුලේ අය වෙත ප්‍රාර්ථනාවන් එවූ ආකාරයෙන් මුහම්මද් තුමා, එතුමා

ගේ පවුලේ අය, බිරියන් සහ එතුමාගෙන් පැවත එන්නන් වෙත ප්‍රාර්ථනාවන් එවනු මැන. සැබැවින් ම පැසසුම් හා සම්පූර්ණ කීර්ති හිමි ඔබටම ය. යා අල්ලාහ්! ඉබ්‍රාහිම් තුමා ගේ පවුලේ අය වෙත ආශීර්වාද එවූ ආකාරයෙන් මුහම්මද් තුමා, එතුමා ගේ පවුලේ අය, බිරියන් සහ එතුමාගෙන් පැවත එන්නන් වෙත ආශීර්වාද එවනු මැන. සැබැවින් ම පැසසුම් හා සම්පූර්ණ කීර්ති හිමි ඔබට ය.

නැතහොත්

“අල්ලාහුම්ම සල්ලිඅලා මුහම්මද් අන් නබිය්යිල් උම්මි ව අලා ආලි මිහම්මද් කමා සල්ලයින අලා ආලි ඉබ්‍රාහිම්, ව බාරික් අලා මුහම්මද් අන් නබිය්යිල් උම්මි ව අලා ආලි මුහම්මදින් කමා බාරක්ත අලා ආලි ඉබ්‍රාහිම් ෆිල් ආලමීන්, ඉන්නක හමිදුන් මජීද්.”
 (ඉබ්‍රාහිම් තුමා ගේ පවුලේ අය වෙත ප්‍රාර්ථනාවන් එවූ ආකාරයෙන් අකුරු නොදත් නබීරයා වන මුහම්මද් තුමා, එතුමා ගේ පවුලේ අය, බිරියන් සහ එතුමාගෙන් පැවත එන්නන් වෙත ප්‍රාර්ථනාවන් එවනු මැන. ජාතීන් අතර ඉබ්‍රාහිම් තුමා ගේ පවුලේ අය වෙත ආශීර්වාද එවූ ආකාරයෙන් අකුරු නොදත් නබී වරයා වන මුහම්මද් තුමා, එතුමා ගේ පවුලේ අය, බිරියන්

සහ එතුමාගෙන් පැවත එන්නන් වෙත ආශීර්වාද එවනු මැන. සැබැවින් ම පැසසුම් හා සම්පූර්ණ කීර්ති හිමි ඔබට ය.)

මෙවැනි විවිධ ප්‍රාර්ථනා තිබෙන අතර, ඒවායින් එකක් තෝරා ගෙන එක් එක් වේලාව ට පාරායනා කිරීම සුන්නා බව සලකන්න. ජනප්‍රිය නිසා හෝ සහාබාවරුන් ට නබි (සල්) තුමාණන් බොහෝ අවස්ථාවන් හි ඉගැන් වූ නිසා හෝ මේවා අතර එක් ප්‍රාර්ථනාවක් පමණක් තෝරා ගෙන සැම විට ම පැවසීම වරදක් නැති බව ද සලකන්න.

ඉහත සඳහන් සියලු වාක්‍යයන් සිතත් අල් සිල්සිලාත් ග්‍රන්ථයෙන් උපුටා ගන්නා ලදී.

කුර්ආන් වැකි පාරායනා කිරීමේ දී අවශ්‍ය ස්ථානයේ සුපුද් අත් තිලාවාත් නම් සජදා කිරීම

අල් කුර්ආනය පාරායනා කිරීමේ දී, සජදා කරන ලෙස සඳහන් කරන වදන් කියවන විට වහාම සජදා කිරීම සුවර්තයකි. ඔහුගේ ග්‍රන්ථයේ නබි වරුන් සහ යහමහ ලත් බැතිමතුන් ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි. “...තව

ද, ඔවුන් කෙරෙහි කරුණාහරිතයාණන් ගේ වදන් පාරායනය කරනු ලැබූ විට අධාවැළපෙමින් සුපුද්ද කරමින් වැටෙනු ඇත.” සූරා මර්යම් 9:58 මෙම වාක්‍යය පාරායනය කරන විට සජදා කළ යුතු බව ආගමික විද්වතුන් එකඟත්වය දක්වති, යනුවෙන් ෂෙයික් ඉබ්නු කතීර් පැවසූහ.

සලාතයේ යෙදෙන අවස්ථාවන් හි සුපුද්ද අත් තිලාවාත් කිරීම ඉතා වැදගත් බව ද එයින් හුදු භාවය අධික වන බව ද මෙම කුර්ආන් වැකියෙන් පැහැදිලි ව පෙනේ.

﴿١٠٩﴾ ↑ وَيَخْرُوْنَ لِلَّذِينَ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا

“ඔවුන් හඬා වැළපෙමින් මුහුණෙන් වැටෙන්නෝය. නව ද එය ඔවුන් ට බැතිමත්කම වර්ධනය කරන්නෝය.” සූරා ඉස්රායිල් 17:109

සලාත් කරන අවස්ථාවේ හි සූරා අන් නුජුම් පාරායනා කරන විට (අවසානයේ) නබ් (සල්) තුමාණන් සජදා කළ බව වාර්තා වේ. අර් රාහි මෙසේ පැවසුවේය. “අබු හුරෙයිරා (රළු) තුමා සමඟ මම සලාත් කළෙමි. එතුමා සූරා අල් ඉන්ෂිකාක් (84) පාරායනා කර අවසානයේ සජදා කළේය. ඒ පිළිබඳ ව මම විමසූ විට එතුමා, “අබු

අල් කාසිම් (නබි සල් තුමාණන්) පිටු පස සිට ගෙන මම සලාත් කර, එතුමා සමඟ සජදා කළෙමි. එතුමාණන් ව (මරණයෙන් පසු) නැවත හමු වන තුරු, මම මෙලෙස දිගට ම කරන්නෙමි.” යැයි පැවසුවේය. මූලාශ්‍රය සහිත් අල් බුහාරි

සුප්‍රද් අත් තිලාවත් ක්‍රියාව ඡෙයිතාන් ව මර්ධනය කර, ඔහු ව මහත් කෝපය ට පත් කිරීමෙන් නැමදුම් කරුවන් කෙරෙහි ඔහු ගේ පාලනය දුර්වල බව ට පත් කරන හේතුවෙන් , සජදා තිලාවත් නොකඩවා ඉටු කිරීම බොහෝ වැදගත් එකකි. “ආදම් ගේ පුත්‍ර යෙක් සජදා තිලාවත් පාරායනා කරන විට, ඡෙයිතාන්, “ඔහු ට විපතක් වේවා! ඔහු ට (මිනිසා ට) සජදා කරන ලෙස අණ දෙනු ලැබ, ඔහු ද සජදා කළේය. එනිසා ස්වර්ගය ඔහු ට (මිනිසා ට) හිමි විය. සජදා කරන ලෙස මම අණ ලැබූ නමුත් මම එයට අකීකරු වූයෙමි. එනිසා මගේ ඉරණම අපායෙහි ය.” යනුවෙන් පැවසන බව රසූල් (සල්) තුමාණන් දන්වා අබු හුරෙයිරා (රළු) වාර්තා කරයි. මූලාශ්‍ර සහිත් මුස්ලිම් 133

**අල්ලාහ් වෙත ඡෙයිතාන්ගෙන් ආරක්‍ෂාව
පැතීම**

ෂෙයිතාන් අපගේ පරම සතුරා වන අතර කෙනෙක් නැමදුම් කරන විට, නොයෙක් සිතුවිලි මිනිසා ගේ කනට කොඳුරා (වස්වාස්) ඔහු ගේ හුණු භාවය ඉවත් කර, සලාතය අවුල් කිරීමට වැයම් කිරීම ෂෙයිතාන් ගේ සතුරුකමේ එක් ක්‍රියාවකි.

දික්ඊ සහ අනිකුත් නැමදුම් ක්‍රියාවන් හි යෙදෙන්නන් ගේ කනට කොඳුරන වස්වාස් නම් උවදුරු කිසිවෙකුට වැලැක් විය නොහැක. එනිසා ස්ථීර ව සහ ඉවසීමෙන් සිට දික්ඊ හෝ සලාතය අතරමග නොනවත්වා දිගටම ඉටු කර අවසාන කළ යුතුය. කෙනෙක් දික්ඊ හා සලාතයේ නොකඩවා නිරත වන විට ෂෙයිතාන් ගේ කුමන්ත්‍රණයෙන් ඔහු මිදෙන බව සලකන්න. “ෂෙයිතාන් ගේ උපක්‍රම ඉතා දුබලයි” සූරා අන් නිසා 4:76

අල්ලාහ් ගේ ගැත්තා අල්ලාහ් වෙත හැරෙන්නට සුදානම් වන සෑම මොහොතෙහිම වෙනත් සිතුවිලි ඔහු තුළට ඇතුළු වෙයි. පහර දීම පිණිස සැහ වී සිටින මහ මාර්ග මංකොල්ලකරුවෙක් ලෙස සිටින ෂෙයිතාන්, අල්ලාහ් වෙත ගමන් කිරීමට අල්ලාහ් ගේ ගැත්තා සුදානම් වන සෑම අවස්ථාවකම එම ගමනට බාධාවක් සිදු කිරීමට සුදානම් වෙයි. “යුදෙව් සහ

ක්‍රිස්තු බැතිමතුන් ෂෙයිතාන් ගේ වස්වාස් නිසා උවදුර
ට ලක් නොවන බව කෙනෙක් පවසූ විට, එම
බැතිමතා මෙසේ පිළිතුරු දුන්නේය. “ඔවුන්
පවසන්නේ සත්‍යයකි. ජරාවාසය ට පත් වූ නිවසකින්
ෂෙයිතාන් ට ඇති වැඩ කුමක් ද?” (මජ්ඣිම නිකාය 22/668)

මෙය හොඳම උපමාවකි. නිවෙස් තුනක් ගැන
මොහොතක ට කල්පනා කරන්න. එක නිවසක් රජ
කෙනෙකු ට අයත් එකක් වන අතර එහි වටිනා
වස්තූන් සහ මුදල් තිබේ. දෙවැනි නිවස සේවකයෙකු
ට අයත් එකක් වන අතර, ඔහු ඉතිරි කර ගත් මුදල් හා
හාණ්ඩ එහි තිබේ. තුන් වන නිවස කිසිවක් නැති හිස්
නිවසකි. සොරකම් කිරීම ට පැමිණෙන සොරෙක්
තෝරා ගන්නේ මේවායින් කුමන නිවස ද? (අල්
වාබ්ලේ අල් සායිබ් පිටු අංක 43)

අල්ලාහ් ගේ ගැත්තා නැමදුම සඳහා සිට ගන්නා විට,
ඔහු අල්ලාහ් ට ඉතාමත් සමීප ව, ඉතාමත් උසස්
තත්ත්වයේ සිට ගන්නා හේතුවෙන් ෂෙයිතාන් මිනිසා
කෙරෙහි ඊර්ෂ්‍යා කරයි. එහෙයින් මිනිසා නැමදුම
කිරීමෙන් වළක්වා ලීම ට ෂෙයිතාන් මහන්සි ගනී.
මිනිසා සලාතය ආරම්භ කළේ නම් ඔහු තුළ

නොයෙක් සිතුවිලි ගෙනැවිත් මිනිසා ගේ අරමුණ (නැමදුම) අමතක කරවීමට ඡෙයිතාන් කටයුතු කරයි. “ඔවුන්ට එරෙහි ව නුඹ ගේ අශ්වා රෝහකයින් ද පාබලයින් ද ඔවුන්ට එරෙහි ව පෙළ ගස්වවු.” සූරා ඉස්රා 17:64. මෙවැනි උගුලට හසු වන මිනිසාට, නැමදුම අවශ්‍ය නොවන බව සිතන්නට ද, පසුව එය නොසලකා හරින්නට ද අවසානයේ සලාතය අතහැර දමන්නට ද සිදු වෙයි. කෙසේ හෝ මිනිසා සලාතයේ යෙදෙන්නට ආරම්භ කළේ නම් තම ප්‍රයත්නයෙහි පරාජයට පත් වන ඡෙයිතාන්, මිනිසා ගේ සිත නොමඟ යවනු පිණිස, මිනිසා අමතක කළ සියලු දේ සලාතයෙහි මතක් කරයි. මිනිසා ඇතැම් කරුණු අමතක කර තිබුණ ද, සලාත් කර අවස්ථාවෙහි ඒවා ගැන මතක් කර මිනිසා ගේ සිත වෙනතකට යොමු කර අල්ලාහ් පිළිබඳ සිතුවිලි නොමඟ යවයි. මේ මගින් මිනිසා ගේ සිත් තුළ අල්ලාහ් ගේ ප්‍රිය මනාපය ඉවත් වන අතර, කිහිප දෙනෙකුට පමණක් ළඟා විය හැකි අල්ලාහ්ට සමීප වීමේ උතුම් ස්ථානය සෑම කෙනෙක් ම නොලබයි. සලාත් කර අවසානයේ මිනිසා ආරම්භ කළ ස්ථානයේ ම තවමත් සිටින අතර, ඔහු ගේ පාපයන් කිසිවකට සමාව නොලැබ, තම

සිරුරෙන් හා ආත්මයෙන් සිදු කළ යුතු හුණු නම් තත්ත්වය නොලබයි.

ෂෙයිතාන් ගේ කුමන්ත්‍රණයෙන් මිදී ඔහු ගේ වස්වාස් වදනින් ආරක්ෂා ලැබීම පිණිස නබි (සල්) තුමාණන් පහත සඳහන් දුආ ව ඉගැන් වුහ.

අබුල් ආස් (රළි) මෙලෙස වාර්තා කර ඇත. “අල්ලාහ් ගේ රසුල් (සල්) තුමාණනි, මම සලාත් කරන විට ෂෙයිතාන් මගේ පාරායනය ට බාධා කර මා අවුල් තත්ත්වය ට පත් කරයි.” යනුවෙන් පැවසුහ. මෙම ෂෙයිතාන් ගේ නම හ:න් Zසාබි. ඔහු ගේ පැමිණීම ඔබ ට දැනු ණේ නම් ඔහුගෙන් අල්ලාහ් වෙත ආරක්ෂා පතනු මැනව. තව ද ඔබේ වම් පැත්ත ට තෙවරක් (වියළි ලෙස) කෙළ ගසනු.” යනුවෙන් පිළිතුරු දුන්හ. මම එ ලෙසම කළෙමි. අල්ලාහ් මගෙන් ෂෙයිතාන් ව ඉවත් කළේය. ” මූලාශ්‍ර සහිත් මුස්ලිම් අංක 2203.

ෂෙයිතාන් ගේ තවත් උපක්‍රමයක් පිළිබඳ ව නබි (සල්) තුමාණන් අපට පැහැදිලි කළේ මෙසේ ය. “ඔබ අතර කෙනෙක් සලාත් සඳහා නැගිට සිට ගත් විට ෂෙයිතාන් පැමිණ ඔහු ව අවුල් කරයි. එනම්, ඔහුගේ සිතෙහි ඔහු සලාත් කළ රකආ ගණනය පිළිබඳ අවුලක් සිදු කරයි.

ඔබ අතර යමෙකු ට එය සිදු වූයේ නම්, ඔහු වාඩි වී සිටින ඉරියව්වේ සජ්ඣා දෙකක් ඉටු කළ යුතුය.” මූලාශ්‍ර බුහාරි.

ෂෙයිතාන් ගේ තවත් උපක්‍රමයක් මෙසේ සඳහන් වේ. “ඔබ අතර කෙනෙක් සලාත්තයේ යෙදී සිටින විට, තම ගුද මාර්ගයේ යම් වලනයක් දැනී, තම වූදු නිශ්ඵල වූණා දැයි සැක සිතන්නොත්, ඔහු ගේ කන ට ගබ්දයක් ඇසීම හෝ ඔහු ගේ නාසය ට දුගඳක් දැනීම සිදු නොවූයේ නම්, ඔහු තම සලාතය අතර මඟ දී නැවැත්විය නොයුතුයැ.” යි නබි (සල්) තුමාණන් පැවසූහ.

සටහන: ඇතැම් නැමදුම් කරුවන් ට හෑන්සාබ් කරන කුට උපක්‍රමය මෙය වේ. මෙවැනි උපායෙන් නැමදුම් කරන්නා ගේ සිත් තුළ දඬු වා හෝ දැනුම වැනි හොඳ දේ පිළිබඳ සිතුවිලි මතු කර, මිනිසා ගේ සිතුවිලි නැමදුම හැර වෙනත් කරුණු වෙත යොමු කිරීමෙන් ඔවුන් නැමදුම කෙරෙහි පමණක් සිත යොමු කිරීම ට අපොහොසත් වෙති. උමර් (රළු) නැමදුම් කරන අවස්ථාවන් හි හමුදාව සුදානම් කළ යුතු ආකාරය ගැන සැලසුම් කළේය යි, පවසා මිනිසුන් ව අවුල් කරයි.

මේ පිළිබඳ ව ඡෙයික් අල් ඉස්ලාම් ඉබ්නු තයිමියා (රහි) තුමා ගේ වදනින් කරුණු පහදා ගත යුතුය. “මම නැමදුම් කරන විට හමුදාව සඳහා සැලසුම් කරමි. ” යැයි උමර් පැවසීම ට හේතුව උමර් (රළු) ජිහාද් හි යෙදෙන ලෙස අණ ලැබූ විට, එතුමා මුස්ලිම් වරුන් ගේ කාලිෆා වරයා ලෙස (අමීර් අල් මුමිනින්) පත්ව සිටිය. එනිසා එතුමා ජිහාද් මෙහෙය වන නායකයා ද වී සිටිය. මෙවැනි වගකීම් උසුලමින් යම් ආකාරයෙන් සතුරු සේනාව ගැන විමසිලිමත් ව සිටින අවස්ථාවේ එතුමා සලාත් අල් හ:විල් නමැති බිය ට පත් වූ අවස්ථාවේ සිදු කරන සලාතය ඉටු කරන්නෙක් මෙන් ය. සැබැවින් ම යුද්ධයක් තිබුණ ද නොතිබුණ ද යන පැනය මෙහි අදාළ නැත. සලාතයේ නිරත වන ලෙස මුස්ලිම් වරුන් ට අණ ලැබූ අතර, ජිහාද් හි යෙදෙන ලෙස ද එතුමාට අණ ලැබුණි. එනිසා තමා ට හැකි අයුරින් තම යුතුකම ඉටු කිරීම ට එතුමා ට සිදු විය. පහත සඳහන් කුර්ආන් වාක්‍යයෙහි අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقَيْتُمْ فِتْنَةً فَاقْتَبُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

“විශ්වාස කරන අයවලුනි! ඔබ ට (සතුරු) බලකායක් මුණ ගැසුණු විට ඔවුන් ට එරෙහි ව) තිරසර වනු. තව ද ජයග්‍රහකයන් වනු පිණිස අල්ලාහ් ව බෙහෙවින් සිහි කරනු.” සූරා අන්ආල් 8:45. සමාජයේ සාමය හා රැකවරණය පවතින අවස්ථාවන් හි ඇති සිත් සහනය ජිහාද් වැනි යුදමය මොහොතේ පැවැතිය නොහැකි බව කවුරුත් දනි. එනිසා ජිහාදය හේතු කොට ගෙන කෙනෙකු ගේ නැමදුමෙ හි යම් අඩුපාඩු තිබුණේ නම්, ඒ තැනැත්තා ගේ ඊමානයේ අඩුවක් තිබෙන බව පැවසිය නොහැක.

මේ හේතුවෙන්, සමාජයේ සාමය පවතින කාලයේ සලාත් පිළිබඳ ව තිබෙන ප්‍රමිතිය, යුද අනතුරු පවතින කාලයේ දී සුළු වශයෙන් හෝ ලිහිල් බව ට පත් වනු ඇත. අනතුරු සහිත කාලයේ සිදු කරන නැමදුම පිළිබඳ ව අල්ලාහ් මෙලෙස සහන සලසයි.

فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۚ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

﴿103﴾ كِتَابًا مَّقْفُوتًا

“සතුරු උවදුරෙන් ඔබ මිදුණේ නම් නියමිත පිළිවෙල ට සලාත් හි නිරත වනු. සැබැවින් ම සලාත් කිරීම

විශ්වාස කරන අය කෙරෙහි කාල වේලාව නියම කරන ලද යුතුකමකි.” සූරා අන් නිසා 4:103. මෙම කුර්ආන් වාක්‍ය පදනම් කර ගෙන සාමය පවතින කාලයේ නැමදුම ඉටු කරන ලෙස අණ කරනු ලැබූ කෙනෙක්, අනතුරු සහිත අවධියක ඒ ආකාරයෙන් ම ඉටු කළ යුතු බව අණ කරනු ලැබුවේ නැති බව කිව හැක.

මෙයට අමතර ව, ජනතාව සියලු දෙනා ම මේ පිළිබඳ ව එකම තරාතිරම ට අයත් නොවෙති. කෙනෙකු ගේ විශ්වාසය ශක්තිමත් වූයේ නම්, ඔහු වෙනත් කරුණු ගැන කල්පනා කරමින් සිටිය ද, තම නැමදුම කෙරෙහි නිසි ලෙස සිත යොමු කිරීම ට ඔහු සමත් වෙයි. උමර් (රළු) ගේ හදවතේ ඉස්ලාමය ස්ථිර ව පැවතීම ට සැලසුම් කළේ අල්ලාහ් ය. ඔහු අල් මුහද්දත් අල් මුල්හම් - අල්ලාහ් ගේ අනුග්‍රහය ලත් කථිකයෙක්. එනිසා මෙ වැනි පුද්ගලයෙක් නැමදුම් කරන අවස්ථාවේ හමුදාව සැලසුම් කිරීම අමුතු දෙයක් නොවෙයි. මෙලෙස කටයුතු කිරීම ට ඔහු ට හැකි වන නමුත් අන් අය ට එසේ කළ නොහැක. මෙවැනි අනතුරු සහිත තත්ත්වය අවසන් වූ පසුව, නැමදුමෙහි සිත යොමු කිරීමේ ශක්තිය අධික වන බව කිසිදු

සැකයක් නැත. අනතුරු පවතින අවස්ථාවන් ට වඩා සාමකාමී වාතාවරණයක නබී (සල්) තුමාණන් ඉටු කරන නැමදුම බාහිර පෙනුමෙන් ශ්‍රේෂ්ඨත්වයෙන් උසස් බව කිසිදු සැකයක් නැත. බිය සහිත මොහොතේ ඉටු කරන නැමදුමෙහි බාහිර වලනය ට වෙනසක් කිරීම ට අල්ලාහ් ඇතැම් සහන සැලසුවේ නම්, අභ්‍යන්තර අංශය ගැන වෙනත් කුමක් හෝ පැවසිය හැකි ද?